

PRIJEDLOG PROGRAMA ZA STUDIJ ŠPANJOLSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

UVOD I OPĆI DIO

1. UVOD

- (a) Aktualne potrebe tržišta rada u javnom (škole, visoke škole, fakulteti, znanstveni rad, državna uprava) i privatnom sektoru (novinarstvo, izdavaštvo, prevodilaštvo, gospodarstvo) podrazumijevaju, pokraj ostalog, poznavanje stranih jezika i civilizacija, navlastito španjolskog jezika, koji je jedan od najvećih svjetskih jezika i jedan od glavnih jezika Europske unije: svrha studija je obrazovanje kadrova sposobnih da zadovolje te potrebe. Studij se temelji na suvremenim znanstvenim spoznajama i / ili prihvaćenim vještinama u svijetu, a posebice u Španjolskoj. Studij je usporediv s programima uglednih inozemnih visokih učilišta (primjerice, Sveučilište Complutense de Madrid, Sveučilište Alcalá de Henares, Berkeley – California).
- (b) Dosadašnja iskustva u provođenju studija španjolskog jezika temelje se na dugotrajnoj tradiciji, stalnoj povezanosti sa svjetskim kretanjima, te su i do sada višekratno poboljšavana u skladu s novim spoznajama.
- (c) Potencijalni partneri: cijeli privatni i javni sektor naveden u točki (a).
- (d) Studij je koncipiran tako da omogućava maksimalnu pokretljivost studenata

2. OPĆI DIO

- 2.1. Naziv studija:** Španjolski jezik i književnost.
- 2.2. Nositelj i izvođač studija:** Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za romanistiku, Katedra za španjolski jezik i Katedra za hispanske književnosti.
- 2.3. Trajanje studija:** Preddiplomski studij španjolskog jezika i književnosti traje šest semestara, a diplomski studij četiri semestra.
- 2.4. Uvjeti upisa na studij:** Razredbeni ispit za upis na Filozofski fakultet u Zagrebu.

2.5. Preddiplomski studij: Ciljevi preddiplomskog studija: stjecanje znanja španjolskog jezika koje odgovara stupnju B2, s elementima C1, prema europskom referalnom okviru za jezike; svladavanje temeljnih deskriptivnih i metodoloških pojmova relevantnih za lingvistički opis španjolskog jezika; svladavanje temeljnih analitičkih, deskriptivnih i metodoloških pojmova vezanih uz španjolsku književnost i civilizaciju. Područja mogućnog zaposlenja: pomoćni poslovi u turizmu, nakladništvu, medijima, državnoj upravi, leksikografiji, marketingu, odnosima s javnošću i poslovanju poduzeća za koje je dovoljno temeljno poznavanje španjolskog jezika. Student bi nakon završenog preddiplomskog studija mogao pratiti diplomski studij španjolskog jezika i književnosti na Odsjeku za romanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, na sva tri predložena smjera (znanstveni, prevoditeljski i nastavnički), kao i na svim diplomskim studijima španjolskog jezika i književnosti u Hrvatskoj i u svijetu.

2.6. Diplomski studij: Ciljevi diplomskog studija: stjecanje znanja španjolskog jezika koje odgovara stupnju C1, s elementima C2, prema europskom referalnom okviru za jezike; svladavanje vještina i kompetencija potrebnih za: (a) znanstveno proučavanje španjolskog jezika i književnosti (znanstveni smjer), (b) sve oblike prevođenja (osim simultanog i konsekutivnog) sa španjolskog na hrvatski i obratno (prevoditeljski smjer), (c) nastavu španjolskog jezika. Područja mogućnog zaposlenja: niže, srednje i visoko školstvo, prevodilaštvo, znanstveni rad; općenito, poslovi u kojima je potrebna visoka jezična i kulturna kompetencija. Za praćenje diplomskog studija dovoljan je završen preddiplomski studij španjolskog jezika i književnosti na Odsjeku za romanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, ili ekvivalentan studij u Hrvatskoj ili svijetu.

2.7. Ne predlaže se objedinjenje preddiplomskog i diplomskog studija.

2.8. Stručni ili akademski naziv koji se stječe završetkom studija: Završetkom diplomskog studija stječe se akademski naziv "baccalaurea / baccalaureus (odnosno prvostupnica / prvostupnik) humanističkih znanosti, smjer "španjolski jezik i književnost", a završetkom diplomskog studija stječe se akademski naziv "magistra / magistar španjolskog jezika ili književnosti, znanstveni / prevoditeljski / nastavnički smjer".

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih kolegija s brojem sati i brojem ECTS-bodova:

Napomena: svi kolegiji su jednosemestralni, a izražen broj sati odgovara broju sati tjedno

II. Kolegiji diplomskog studija:

(a) Jezik i lingvistika

Španjolski jezik 7 / 8: 4 sata, 4 boda

Španjolski jezik 9 / 10: 2 sata, 2 boda

Romanski jezici i vulgarni latinitet 7: 2 sata, 2 boda

Povijest španjolskog jezika 8: 2 sata, 2 boda

Sociolingvističke i dijalektalne varijante španjolskog jezika 9: 2 sata, 2 boda

Hispanistika u okvirima romanske i opće lingvistike 9: 2 sata, 2 boda

Informatičko pretraživanje hispanističkih banki podataka 10: 2 sata, 1 bod

Kontaktna lingvistika (balkanska hispanistika, sefardski) 10: 2 sata, 2 boda

Španjolski jezični seminar 7 / 8: 2 sata, 2 boda

Čitanje i tumačenje španjolskih srednjovjekovnih tekstova 7 / 8: 2 sata, 2 boda

Čitanje i tumačenje španjolskih klasičnih tekstova 9 / 10: 2 sata, 2 boda

Leksička tvorba u suvremenom španjolskom jeziku 9: 2 sata, 1 bod

Informatizirana španjolska leksikografija 10: 2 sata, 1 bod

Prijevodne vježbe 7 / 8 / 9 / 10: 2 sata, 2 boda

Tečaj odabranog romanskog jezika 7 / 8 / 9 / 10: 2 sata, 2 boda

(b) Književnost

Obvezatni kolegiji:

Generacija 1927. godine: 2 sata, 4 boda

Novi hispano-američki roman: 2 sata, 4 boda

Vježbe sintakse I, 2 sata, 2 boda

Unamuno i vodeće ideologije XX. stoljeća: 2 sata, 4 boda

Octavio Paz i Jorge Luis Borges: 2 sata, 4 boda

Književnost srednjeg vijeka: 2 sata, 5 bodova

Celestina: 2 sata, 4 boda

Putopisi i dijalozi u Španjolskoj u XVI. stoljeću: 2 sata, 4 boda

Erazmo i fiktionalna proza u renesansi: 2 sata, 4 boda

Povijest recepcije romana «Bistri vitez Don Quijote od Manche» u hispanskom svijetu, 2 sata, 4 boda

Izborni kolegiji:

Ogledna proza Ortege y Gasseta: 2 sata, 3 boda

Intermedijalnost: hispano-američka pripovjedna proza i film, 2 sata, 3 boda

Paleografija ili tekstologija: 2 sata, 3 boda

Španjolski izvori o hrvatskim putnicima u zapadne Indije i njihovi tekstovi: 2 sata, 3 boda

Konceptizam kao vid baroknog književno-jezičnog izraza: 2 sata, 3 boda

(Na drugim odsjecima ili studijskim programima mogu se slušati različiti kolegiji tematski vezani za program studija književnosti, vidi hodogram. Drugi strani jezik, odnosno, strani jezik struke mora biti engleski jezik. Uključivanje u program nije napravljeno na preddiplomskom studiju jer u okvir "kvote" sati i bodova danih jednom predmetu nema mjesta za njega. Međutim, preporuča se da student unaprijedi znanje engleskog jezika stečeno u gimnaziji tako da uzme engleski kao jedan izborni kolegij.)

(c) Prevodilaštvo

Teorija prevođenja 7 / 8: 2 sata, 2 boda

Prijevodne vježbe španjolski-hrvatski 7 / 8 / 9 / 10: 4 sata, 2 boda

Prijevodne vježbe hrvatski-španjolski 7 / 8 / 9 / 10: 4 sata, 2 boda

Jezici struke i frazeologija 7 / 8: 2 sata, 2 boda

Institucije EU, Španjolske i Hrvatske: 2 sata, 2 boda

Terminologija 7 / 8: 2 sata, 2 boda

Španjolski jezik 7 / 8: 4 sata, 4 boda

Španjolski jezik 9 / 10: 2 sata, 2 boda

Čitanje i tumačenje španjolskih srednjovjekovnih tekstova 7 / 8: 2 sata, 2 boda

Čitanje i tumačenje španjolskih klasičnih tekstova 9 / 10: 2 sata, 2 boda

[na drugim odsjecima ili fakultetima]

Hrvatski za prevoditelje 7 / 8 / 9 / 10: 2 sata, 2 boda

Osnove izabrane struke 9 / 10: 2 sata, 2 boda

Informatika za prevoditelje 7 / 8: 2 sata, 2 boda

(d) Metodika nastave:

Povijesni pregled metodike 1 / 2, 2 sata, 4 boda

Proces usvajanja drugog jezika 1 / 2, 2 sata, 4 boda

Izrada nastavnih materijala 1 / 2, 2 sata, 4 boda

Curriculum 1 / 2, 2 sata, 4 boda

Redovno školstvo i tečajevi str. jezika 1 / 2, 2 sata, 4 boda

Vrednovanje i ocjenjivanje 1 / 2, 2 sata, 4 boda

Uloga medija u nastavi 1 / 2, 2 sata, 2 boda

Dobne skupine – rano učenje/adolescenti 1 / 2, 2 sata, 4 boda

Integracija jezičnih vještina 1 / 2, 2 sata, 2 boda

Interkulturalnost, 2 sata, 2 boda

Dobne skupine – odrasli/ «krojeni» i ind. teč., 2 sata, 4 boda

Izrada nastavnih materijala 3 i 4, 2 sata, 2 boda

Hospitacije, održavanje nastave i izrada portfolia, 2 sata, 30 bodova

[na drugim odsjecima ili fakultetima]

Psihologija obrazovanja i odgoja, 6 sati, 8 bodova

Pedagogija, 4 sata, 4 boda

Didaktika, 4 sata, 4 boda

Sociologija obrazovanja, 2 sata, 3 boda

Jezično-govorničko-komunikacijske vještine, 5 sati, 5 bodova

II. KOLEGIJI DIPLOMSKOG STUDIJA

(a) Jezik i lingvistika:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Španjolski jezik 7 / 8

Jezik: španjolski

Trajanje: semestralno (7. / 8. semestar)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija: za 7. semestar položen Španjolski jezik 6, a za 8. semestar Španjolski jezik 7.

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija: integracija svih jezičnih vještina

Oblik provođenja nastave: 4 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja: trajno praćenje i ispit

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 4 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Španjolski jezik 9 / 10

Jezik: španjolski

Trajanje: semestralno (9. / 10. semestar)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija: za 9. semestar položen Španjolski jezik 8, a za 10. semestar Španjolski jezik 9.

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja:

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Romanski jezici i vulgarni latinitet

Jezik: hrvatski

Trajanje: 7. semestar (zimski)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija: Dobro poznavanje temeljnih pojmova opće lingvistike te fonoloških, morfoloških i sintaktičkih kategorija (klasičnog) latinskog i barem jednog romanskog jezika: položen predmet *Latinski jezik za romaniste* te *Uvod u lingvistiku* i jezični kolegiji predviđeni studijem određenog jezika ili njihov ekvivalent.

Okvirni sadržaj: Shvaćanje pojmova romanska lingvistika, romanska filologija, romanska gramatika; refleksi latinskog ROMANUS / ROMANICUS, ROMANICE, LATINUS i imena romanskih jezika, njihova raširenost i problemi klasifikacije; struktura (glasovna, morfološka, sintaktička) i leksičke značajke vulgarnog latiniteta kao ishodišta romanskih jezika te izvori za upoznavanje vulgarnog latiniteta; pregled razvoja romanskih književnih i standardnih jezika; značajke balkanskog latiniteta (nasuprot zapadnoj Romaniji) i romanski ostaci na hrvatskoj obali Jadran; dalmatski.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija: Upoznavanje jezične i izvanjezične realnosti Romanije, osnovnih jezičnih elemenata zajedničkih romanskim jezicima te onih koji su temelj njihove diverzifikacije; shvaćanje razvoja romanskih idioma.

Oblik provođenja nastave: 2 sata predavanja tjedno

Način provjere znanja: završni pisani test i/ili usmeni ispit

Popis obvezne literature:

Skok, P., *Osnovi romanske lingvistike*, Zagreb, 1939., 1. svezak (str. 1 – 199)

Skok, P., *Dolazak Slovena na Mediteran*, Split, 1934.

Tekavčić, P. *Uvod u vulgarni latinitet*, Zagreb, 1970.

Enciklopedijski članci: Skok, P., «Dalmatski» (*Hrvatska enciklopedija*, 1. izdanje, *Enciklopedija Jugoslavije*, ali najbolje ažurirana i nadopunjena verzija iz 2. izdanja *Enciklopedije Jugoslavije*) I «Vlasi» (1. izdanje *Enciklopedije Jugoslavije*) te članak Pavla Tekavčića «Istroromanski» i članak Augusta Kovačeca «Istrorumunjski» (oba u 2. izdanju *Enciklopedije Jugoslavije*).

Popis dopunske literature:

Tagliavini, C., *Le origini delle lingue neolatine*, Bologna, 1968. ili neki drugi priručnik romanske lingvistike.

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe: rezultati trajne provjere znanja, kolokvija i ispita.

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Povijest španjolskog jezika

Jezik: španjolski

Trajanje: 8. semestar (ljetni)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija: položeni predmet Romanski jezici i vulgarni latinitet.

Okvirni sadržaj: Lingvistička prapovijest Iberskog poluotoka (supstrat, adstrat, superstrat); romanizacija; germanska osvajanja; raspad hispanjskog latiniteta i pojava pra-romanskih jezičnih skupina; nastanak obilježja i prvotna ekspanzija kastiljskog dijalekta; utjecaj Orijenta (Muslimani, Židovi, *mozarapski*); počeci kastiljske pismenosti; periodizacija u razvoju kastiljskog / španjolskog jezika i njegova svjetska ekspanzija; problemi standardizacije i normiranja; dijalektalna situacija (povijesni i novonastali dijalekti, *sefardski*); raznolikost, jedinstvo, rasprostranjenost, varijeteti i registri suvremenog španjolskog jezika

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija: Upoznavanje s osnovnim pojmovima razvoja, historijske gramatike, dijalektalnih i regionalnih varijeteta, kao i sociolingvističkih uvjeta u kojima se odvijala ekspanzija kastiljskog / španjolskog jezika.

Oblik provođenja nastave: 2 sata predavanja tjedno

Način provjere znanja: završni pisani test i/ili usmeni ispit

Popis obvezne literature:

R.Lapesa, *Historia de la lengua española*, Gredos, Madrid,

R.Penny, *Gramática histórica del español*, Ariel, Barcelona, 2001.

A.Alatorre, *Los 1001 años de la lengua española*, FCE, México, 1989.

T.A.Lathrop, J.Gutiérrez Cuadrado, *Curso de gramática histórica española*, Ariel, Barcelona, 1984.

Popis dopunske literature:

Djela koja obrađuju pojedine posebne aspekte španjolske historijske gramatike, etimologijski rječnici, izbori starih i dijalektalnih tekstova itd.

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe: rezultati trajne provjere znanja, kolokvija i ispita.

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Sociolingvističke i dijalektalne varijante španjolskog jezika

Jezik: španjolski

Trajanje: 9. semestar (zimski)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja: trajno praćenje i samostalni rad

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Hispanistika u okvirima romanske i opće lingvistike

Jezik: španjolski

Trajanje: 9. semestar (zimski)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata predavanja tjedno

Način provjere znanja: pismeni/usmeni ispit

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Informatičko pretraživanje hispanističkih banki podataka:

Jezik: španjolski

Trajanje: 10. semestar (ljetni)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja: trajno praćenje i ispit

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 1 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Kontaktna lingvistika (balkanska hispanistika, sefardski)

Jezik: španjolski / hrvatski

Trajanje: 10. semestar (ljetni)

Status: obvezni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja: samostalni rad i ispit

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Španjolski jezični seminar 7 / 8

Jezik: španjolski

Trajanje: semestralno (7. / 8. semestar)

Status: izborni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja: trajno praćenje i samostalni rad

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Čitanje i tumačenje španjolskih srednjovjekovnih tekstova

Jezik: španjolski

Trajanje: semestralno (7. / 8. semestar)

Status: izborni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja: kolokvij

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Čitanje i tumačenje španjolskih klasičnih tekstova

Jezik: španjolski

Trajanje: semestralno (9. / 10. semestar)

Status: izborni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja: kolokvij

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Leksička tvorba u suvremenom španjolskom jeziku

Jezik: španjolski

Trajanje: 9. semestar (zimski)

Status: izborni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno

Način provjere znanja: trajno praćenje i pismeni ispit

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 1 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Informatizirana španjolska leksikografija

Jezik: španjolski

Trajanje: 10. semestar (ljetni)

Status: izborni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave:

Način provjere znanja: trajno praćenje i ispit

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 1 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

Naziv predmeta: Španjolski jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Prijevodne vježbe 7 / 8 / 9 / 10

Jezik: španjolski / hrvatski

Trajanje: semestralno (7. / 8. / 9. / 10. semestar)

Status: izborni

Uvjeti za upis kolegija:

Okvirni sadržaj:

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Oblik provođenja nastave: 2 sata vježbi tjedno

Način provjere znanja:

Popis obvezne literature:

Popis dopunske literature:

Bodovna vrijednost: 2 ECTS

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

(b) Književnost:

13. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: Gordana Matić, asistent

Naziv predmeta: **Generacija 1927**

Naslov kolegija: **Pjesništvo Federica Garcíje Lorke i pučka usmena i glazbena tradicija**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar (30 sati, 2 sata seminara tjedno)

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Položeni svi ispiti iz prethodnog semestra.

Sadržaj predmeta:

Poetika skupine zvane «Generacija '27». Odnos prema nacionalnoj književnoj baštini baroka («kulteranizam») i prema tadašnjim vodećim strujama. Intermedijalnost skupine (Alberti, García Lorca). Pjesništvo i dramski tekstovi F. Garcíje Lorce. «Romancero Gitano» kao paradigmatično djelo za cijeli Lorkin opus. Odnos prema osobitoj usmenoj pjesničkoj tradiciji i prema pučkoj glazbi za ples i plesu. Raspad «Generacije '27» s početkom građanskog rata.

Ciljevi:

Obrazovanje u području španjolske književnosti i društvene povijesti neposredno prije španjolskog građanskog rata.

Osnovna bibliografija

Primarna:

Federico García Lorca, *El Romancero Gitano*

Federico García Lorca, *La Casa de Bernarda Alba*

Rafael Alberti, *Marinero en tierra*

Rafael Alberti, *Cal y canto*

Sekundarna:

Hans Ulrich Gumbrecht, *History of the Spanish Literature*

Puertolas et al., *Historia social de la literatura española en la lengua castellana*

Anthony Leo Geist, *La poética de la generación del 27 y las revistas literarias; de la vanguardia al compromiso*, Guadarrama, Madrid, 1980.

F. J. Díez de Revenga, *Panorama crítico de la generación del 27*, Castalia, Madrid, 1987.

Oblici provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja:

Trajno praćenje koje podrazumijeva usmenu provjeru poznavanja primarne literature.

Način polaganja ispita:

Pismena provjera poznavanja građe obuhvaćene predmetom i kolegijem. Student može pristupiti pismenom ispitu samo uz uvjet da je položio prvi usmeni dio.

Bodovna vrijednost predmeta: 4 ECTS boda

14. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: Gordana Matić, asistent

Naziv predmeta: **Hispano-američka književnost (XX. stoljeće)**

Naslov kolegija: **Novi hispano-američki roman**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar (30 sati, 2 sata seminara tjedno)

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Položeni svi ispiti iz prethodnog semestra.

Sadržaj predmeta:

Upoznavanje s piscima tzv. hispano-američkog "booma". Tendencije napuštanja linernog pripovijednog tijeka. Eksperimentalne strukture. Subverzija kronološkog vremena. Napuštanje stvarnog prostora i njegova zamjena mitskim i imaginarnim prostorom. Zamjena sveznajućeg pripovjedača višestrukim pripovjedačima.

Ciljevi:

Obrazovanje iz suvremene hispano-američke književnosti i društvene povijesti.

Osnovna bibliografija:

Primarna:

Julio Cortázar, *Rayuela*, Cátedra, Madrid, 1994.

Mario Vargas Llosa, *La ciudad y los perros*

Guillermo Cabrera Infante, *Tres tristes tigres*, Seix Barral, Barcelona, 1994.

Alejo Carpentier, *Los pasos perdidos*, Seix Barral, Barcelona, 1972.

Gabriel García Márquez, *Cien años de soledad*, Cátedra, Madrid, 1987.

Sekundarna:

Carlos Fuentes, *La nueva novela hispanoamericana*, Editorial Joaquín Mortiz, México, 1974.

Fernández/Millares/Becerra, *Historia de la literatura hispanoamericana (XX. stoljeće)*

Donald L. Shaw, *Nueva narrativa hispanoamericana*, Cátedra, Madrid, 1999.

Alejo Carpentier, *Tientos y diferencias: De lo real maravilloso americano*,
José Manuel Oviedo, *Mario Vargas Llosa: La invención de una realidad*

Dodatna bibliografija:

Roberto Gonzáles Echeverría, *Myth and Archive - A Theory of Latin American Narrative*, Cambridge University Press, 1992.

Giuseppe Bellini, *Historia de la literatura hispanoamericana*, Castalia, Madrid, 1985.

Oblici provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja:

Kontinuirano praćenje koje se sastoji u usmenoj provjeri primarne literature.

Način polaganja ispita:

Pismeni ispit kojim se provjerava razina savladane sekundarne literature predviđene programom kolegija.
Student može pristupiti pismenom ispitu tek uz uvjet da je prošao usmeni dio ispita.

Bodovna vrijednost predmeta: 4 ECTS boda

15. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor
Nastavu izvodi: razmjenski lektor sa Sveučilišta u Alcalá de Henaresu

Naziv predmeta: **Vježbe sintakse standardnog jezika**

Naslov kolegija: **Sintaksa rečenice španjolske ogleadne i narativne proze prve polovice XX. stoljeća**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar (30 sati, 2 sata seminara tjedno)

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Upisan diplomski studij.

Sadržaj predmeta:

Obradit će se tri teksta iz navedenog korpusa: jedan kratki oglead, jedna pripovijetka i jedan roman (fragmenti).

Ciljevi:

Usavršavanje znanja standardnog jezika i uočavanje specifičnosti jezičnih i stilskih osobina pojedinih pisaca.

Osnovna bibliografija: 3 teksta trojice različitih pisaca (svakog semestra drugi)

Oblici provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja:

Kontinuirani rad tj. aktivnost na satu: do 30% maksimalne bodovne vrijednosti

Način polaganja ispita:

Usmeni ispit: sintaktička analiza 3 primjera tekstova neobrađenih na seminaru, ali iz istog korpusa i razdoblja.

Bodovna vrijednost predmeta: 2 ECTS boda

16. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Španjolska književnost (XX. stoljeće)**

Naslov kolegija: **Unamuno i vodeće ideologije XX. stoljeća**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Položeni svi ispiti iz prethodnog semestra.

Sadržaj predmeta:

Miguel de Unamuno, jedan od najvažnijih španjolskih pisaca XX. stoljeća. Unamunov književni rad: osobito shvaćanje žanrova (primjerice, romana), poezija, ogledna proza. Unamunovi politički stavovi i djelovanje. Stav prema problemima Europe međuratnog razdoblja i prema nadolazećim totalitarizmima. Unamunova teorija o «duhu naroda». Teorija o tzv. «Generaciji '98».

Ciljevi: obrazovanje u području španjolske kulture i književnosti XX. Stoljeća.

Osnovna bibliografija.

Miguel de Unamuno: *Del sentimiento trágico de la vida*

Niebla

Abel Sánchez

Dodatna bibliografija:

Prepiska Unamuno – Bogdan Radica (u M. Polić Bobić: Španjolska – Hrvatska: kulturne i povijesne veze)

Eugenio de Nora: *La novela española contemporánea*

Carlos Blanco Aguinaga: *Juventud del '98*

Oblici provođenja nastave: 2 sata predavanja tjedno

Način provjere znanja: pismeni i usmeni

Način polaganja ispita: 1. samostalni pismeni rad (8 stranica)
2. usmeni ispit o obrađenoj građi

Bodovna vrijednost predmeta: 4 ECTS boda

17. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Hispano-američka ogledna proza XX. stoljeća**

Naslov kolegija: **Octavio Paz i Jorge Luis Borges**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar (30 sati, 2 sata predavanja tjedno)

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Položeni svi ispiti iz prethodnog semestra

Sadržaj predmeta:

Pregled glavnih tendencija u hispano-američkoj oglednoj prozi na početku XX. stoljeća, osobito u Argentini i Meksiku. Književni krugovi u kojima započinju pisati Paz i Borges kao mladi književnici. Meksička i buenosaireska kulturna sredina kao dva pola krajnosti u okviru hispano-američke kulture. Pazova i Borgesova ogledna proza kao književna osobna iskaznica tih kulturnih sredina i njihovih identiteta. Glavne značajke ukupne ogledne proze svakoga od dvojice autora.

Ciljevi:

Temeljito upoznavanje s jednim od dva vodeća žanra u hispano-američkoj prozi XX. stoljeća. Ovladavanje osobitostima književno-jezičnog izraza svakoga od dvojice autora i upoznavanje s njihovim pogledima na svijet.

Osnovna bibliografija:

Primarna:

Octavio Paz, *Laberinto de la soledad*

Jorge Luis Borges, *Evaristo Carriego*

Sekundarna:

Mirjana Polić-Bobić, «In memoriam Octavio Paz», Republika, 1999.

Goran Tribuson, *Borges*, 1999.

T. Fernández/S. Millares/E. Becerra, *Historia de la literatura hispanoamericana*, (XX. stoljeće)

Dodatna bibliografija:

Alfonso Reyes, *La visión del Anáhuac*

Eduardo Mallea, *Historia de una pasión argentina*

Oblici provođenja nastave: 2 sata seminarara tjedno

Način provjere znanja:

Kontinuirano praćenje koje se sastoji u provjeri poznavanja primarne literature. Studen mora prisustvovati na minimalno 60% nastave i aktivno sudjelovati na seminaru što mu može donijeti do 25% od ukupne bodovne vrijednosti.

Način polaganja ispita:

Pismeni rad od 8 stranica na zadanu temu, a iz građe predviđene za predmet i kolegij.

Bodovna vrijednost predmeta: 4 ECTS boda

18. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Književnost srednjega vijeka**

Naslov kolegija: **Književnost srednjega vijeka**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Položeni svi kolegiji iz prethodnog semestra.

Sadržaj predmeta:

Pregled srednjevjekovne kulture i književnosti: početci epike i lirike; razvitak samostana i kultura hodočašća; latinizam; sv. Izidor Seviljski; Alfons X. Mudri i znanstvena/prevodilačka djelatnost na njegovu dvoru; Gonzalo de Berceo; Arcipreste de Hita; don Juan Manuel; Juan de Mena; srednjevjekovno kazalište; početci dvorske kulture/glazbe i književnosti; glazba i lirika;

Ciljevi: obrazovanje u području srednjevjekovne španjolske kulture, pismenosti, znanja i književnosti

Osnovna bibliografija:

Poema del Cid (fragmenti)

Libro de Buen Amor (fragmenti)

El Conde Lucanor

Miraclos de Nuestra Señora (fragment)

Dodatna bibliografija:

Sve povijesti španjolske književnosti (dio koji govori o književnosti srednjeg vijeka)

Oblici provođenja nastave: seminar, 2 sata tjedno tijekom 1 semestra

Način provjere znanja: pismeni

Način polaganja ispita: 1 pismeni ispit na kraju semestra

Bodovna vrijednost predmeta: 5 ECTS bodova

19. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: Gordana Matić, asistent

Naziv predmeta: **Književnost srednjega vijeka**

Naslov kolegija: **Celestina**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar (30 sati, 2 sata seminara tjedno)

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Položeni svi kolegiji iz prethodnog semestra

Sadržaj predmeta:

U okviru kolegija analizirat će se vremenski period na prijelazu iz srednjega vijeka u renesansu.

Identifikacija elemenata obaju perioda u književnosti. Društveno-političke promjene, obraćenički element, novo poimanje religioznosti, individualizam naspram kolektivnog duha u Španjolskoj s kraja XV. i početka XVI. stoljeća. Struktura humanističke drame.

Ciljevi:

Obrazovanju na području književnosti prijelaznog razdoblja između srednjega vijeka i renesanse.

Upoznavanje s društveno-povijesnim kontekstom toga vremena.

Osnovna bibliografija.

Primarna:

Fernando de Rojas, *La Celestina*, Espasa Calpe, Madrid, 1972.

Televizijska adaptacija istoimenog djela, proizvodnja: Radio televisión española

Sekundarna:

Stephen Gilman, *La España de Fernando Rojas*, Taurus, Madrid, 1978.

José Antonio Marvall, *El mundo social de La Celestina*, Eudeba, Buenos Aires, 1970.

Santiago Lopez-Ríos, *Estudios sobre La Celestina*, Istmo, Madrid, 2001.

Dodatna bibliografija:

Ciriaco Morón Arroyo, *Sentido y forma de La Celestina*, Cátedra, Madrid, 1984.

Maria Rosa Lida, *La originalidad artística de La Celestina*, Eudeba, Buenos Aires, 1962.

Stephen Gilman, *La Celestina: Arte y estructura*, Gredos, Madrid, 1968.

Oblici provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja:

Kontinuirano praćenje koje se sastoji u provjeri postignute zadovoljavajuće razine aktivnosti u tijeku trajanja seminara i kvalitete pismenog rada od 5 stranica kojeg student realizira samostalno kod kuće.

Način polaganja ispita:

Nakon zadovoljena oba uvjeta iz više navedene točke student mora pristupiti pismenom ispitu kojim se provjerava je li savladao sekundarnu literaturu predviđenu programom kolegija.

Bodovna vrijednost predmeta: 4 ECTS boda

20. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Španjolska književnost (od XVI. do XIX. stoljeća)**

Naslov kolegija: **Putopisi i dijalozi u Španjolskoj u XVI. stoljeću**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika; položeni svi ispiti iz prethodnog semestra

Sadržaj predmeta:

Važnost putopisa i dijaloga u španjolskoj renesansnoj književnosti. Odnos razvitka tih žanrova i tadašnjih političkih događaja (širenje šp. Monarhije po Europi i Novom svijetu). Erazmizam i dijalozi. Stvarno i zamišljeno iskustvo kao podloga putopisu. Jezični i stilski aspekti danih tekstova.

Ciljevi: Obrazovanje u području španjolske kulture XVI. stoljeća

Osnovna bibliografija:

Viaje de Turquía (anoniman), II. Dio

Juan de Valdés. *Diálogo de la lengua*

Dodatna bibliografija:

Alfonso de Valdés: *Diálogo de Mercurio y Carón*

A. Castro: *Aspectos del vivir hispánico: Espiritualismo, mesianismo...*

R. Menéndez Pidal: *De Juan de Valdés y de si es el autor del Diálogo de las Lenguas*

Oblici provođenja nastave: seminar

Način provjere znanja: usmeni

Način polaganja ispita: razgovor o dvama primarnim tekstovima i analiza istih na samom ispitu

Bodovna vrijednost predmeta: 4 ECTS boda

21. Ime nositelja kolegija: dr. Mirjana Polić-Bobić, red. prof.

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Španjolska književnost (od XVI. do XIX. stoljeća)**

Naslov kolegija: **Erazmo i fiktionalna proza u renesansi**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika; položeni svi ispiti iz prethodnog semestra

Sadržaj predmeta:

Filozofija i odnos prema vjeri Erazma Roterdamskog. Erazmov stav prema Španjolskoj. Španjolski erasmizam i iluminizam. Društveno i vjersko podrijetlo španjolskih erasmista. Utjecaj Erazmove filozofije na španjolsku fiktionalnu prozu u prvoj polovici XVI. st.

Ciljevi:

Obrazovanje u području kulture španjolske renesanse.

Osnovna bibliografija:

Marcel Bataillon: *Erasmo y España* (dijelovi)

Anonimni autor, *Lazarillo de Tormes*

Dodatna bibliografija:

Jaime Contreras et al.: *Manual de Historia de España*

José Antonio Maravall: *Carlos V y el pensamiento político del Renacimiento*

Olegario Gonzalez de Cadredal: *El Libro en las Religiones*

Oblici provođenja nastave: seminar

Način provjere znanja: usmeni i pismeni

Način polaganja ispita: 1. pismeni rad do 8 stranica na zadanu temu
2. razgovor o građi obrađenoj na kolegiju

Bodovna vrijednost predmeta: 2 ECTS boda

22. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Španjolska književnost (od XVI. do XIX stoljeća)**

Naslov kolegija: **Povijest recepcije romana «Bistri vitez Don Quijote od Manche» u hispanskom svijetu**

Status kolegija: obvezatni

Trajanje nastave: jedan semestar (30 sati, 2 sata seminara tjedno)

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika. Položeni svi kolegiji iz prethodnog semestra.

Sadržaj predmeta:

Predstavljenje jednog reprezentativnog mentaliteta s prijelaza iz XVI. u XVII. stoljeće. Objašnjenje temeljnih odrednica u španjolskoj književnosti navedenog razdoblja. Između renesanse i baroka. Viteški i pikarski roman. Objašnjenje temeljnih postavki estetike recepcije. Pregled recepcije Cervantesova romana u različitim vremenskim periodima. Don Quijote kao romantični junak. Realizam Cervantesova romana. Simbolizam iščitavan od strane Generacije '98.

Ciljevi:

Upoznati se s glavnim osobinama španjolske književne baštine od XVI. do XIX st., te književno povijesnim kontekstom u kome je nastao njazin najpoznatiji proizvod.

Osnovna bibliografija:

Primarna:

Miguel de Cervantes y Saavedra, *El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha I i II*

Sekundarna:

Luiz Costa Lima, "The Space of fiction and the Reception of Don Quijote in 19th Century Spain", *Hispanic Issues* 3, Minneapolis, 1988

Mirjana Polić-Bobić, "Cervantes i njegovo djelo", Pogovor "Don Quijoteu" u izdanju Naklade Ljevak, Zagreb, 2002.

Américo Castro, *El pensamiento de Cervantes*, Taurus, Madrid, 1925.

Martín de Riquer, *Aproximación al Quijote*, Teide, Barcelona, 1976.

Dodatna bibliografija:

Silvia Roubaud, «Los libros de caballerias», *Don Quijotea*, izdanje Instituta Cervantes, Barcelona, 1998.

Anthony Close, «Interpretaciones del Quijote», *Don Quijotea* izdanje Instituta Cervantes, Barcelona, 1998.

Oblici provođenja nastave: 2 sata seminara tjedno

Način provjere znanja:

Trajno praćenje koje se sastoji u usmenoj provjeri poznavanja sekundarne literature propisane u okviru kolegija. Student mora aktivno sudjelovati u radu seminara.

Način polaganja ispita:

Pismeni rad od 7-8 stranica kojeg student samostalno realizira kod kuće.

Bodovna vrijednost predmeta: 4 ECTS boda

23. Ime nositelja kolegija: dr. Mirjana Polić-Bobić, red. prof.

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Španjolska književnost II (XX. stoljeće)**

Naslov kolegija: **Ogledna proza Ortege y Gasseta**

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: jedan semestar

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika; položeni svi predmeti iz prethodnog semestra

Sadržaj predmeta:

Prikaz kulturnog, povijesnog i književnog konteksta u kojem počinje pisati Ortega y Gasset. Ortegina filozofija i ideje o umjetničkom stvaranju. Najpoznatija ogledna proza: «La rebelión de las masas» i «La deshumanización del arte».

Ciljevi: obrazovanje u području španjolske kulture i književnosti XX. stoljeća.

Osnovna bibliografija:

José Ortega y Gasset: *La rebelión de las masas*
La deshumanización del arte

Dodatna bibliografija: (isti autor):

El espectador
Meditaciones del Quijote
Historia de la literatura española siglo XX (Ariel)

Oblici provođenja nastave: seminar

Način provjere znanja: usmeni

Način polaganja ispita: 1. provjera poznavanja osnovne bibliografije

2. razgovor o predmetu kolegija

Bodovna vrijednost predmeta: 3 ECTS boda

24. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: Gordana Matić, asistent

Naziv predmeta: **Hispansko-američka književnost II (XX. stoljeće)**

Naslov kolegija: **Intermedijalnost: hispansko-američka pripovjedna proza i film**

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: jedan semestar (30 sati, 2 sata tjedno)

Jezik na kojem se izvodi nastava: hrvatski/španjolski

Uvjeti za upis kolegija:

Sadržaj predmeta:

Upoznavanje sa šest romana s različitih područja Hispanske Amerike te njihovih filmskih adaptacija. Nastoji se uspostaviti odnos između dvaju izričaja: znakovlja kojim se koristi kinematografija i jezika književnog djela pri tom analizirajući tehnike obaju diskursa putem komentiranih projekcija i tumačenja odabranih prozних tekstova. Jedna priča i dvije različite semiotike.

Ciljevi:

Naučiti primijeniti načela književne i filmske kritike u cilju boljeg razumijevanja kako tekstova tako i filmskih ostvarenja. Prepoznavanje veza između filmskih tehnika i tema te istih elemenata reprezentativnih tekstova koji pripadaju hispansko-američkoj književnosti XX. stoljeća .

Osnovna bibliografija:

1. Gabriel García Márquez, *El coronel no tiene quien le escriba*

Redatelj filma: Arturo Ripstein, España,/México/Francia, 1999.

2. Manuel Puig, *El beso de la mujer arana*

Redatelj filma: Hector Babenco, USA, 1985.

3. Laura Esquivel, *Como agua para chocolate*

Redatelj filma: Alfonso Arau, México, 1992.

4. Mario Vargas Llosa, *La ciudad y los perros* ili *Pantaleón y las visitadoras*

Redatelj oba filma: Francisco Lombardi, Perú, 1987. i Perú/España, 2000.

5. Juan Rulfo, *Pedro Páramo*

Redatelj filma: Bolaños, México, 1987.

6. Ernesto Sábato, *El túnel*

Redatelj filma: Cuerda, Argentina, 1980.

Sekundarna:

Dudley J. Andrew, *Las principales teorías cinematográficas*, Gustavo Gili, Barcelona 1981.

Patrick J. Duffey, *De la pantalla al texto*, UNAM, México, 1996.

Yuri M. Lotman, *Estética y semiótica del cine*, Gustavo Gili, Barcelona, 1979.

Oblici provođenja nastave:

Nastava se provodi u virtualnoj učionici Cervantes jer pretpostavlja postojanje tehničkih pomagala za projekciju filmova (DVD, Video).

Način provjere znanja:

Kontinuirano praćenje koje se sastoji u provjeri poznavanja primarne literature. Student mora sudjelovati u minimalno 60% nastave.

Način polaganja ispita:

Pismeni rad od 5-6 stranica teksta kojeg student samostalno izrađuje kod kuće.

Bodovna vrijednost predmeta: 3 ECTS boda

25. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Španjolska književnost (od XVI. do XIX stoljeća)**

Naslov kolegija: **Paleografija i tekstologija**

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: jedan semestar

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski i hrvatski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika

Sadržaj predmeta:

Upoznavanje s osnovnim metodama jedne i druge discipline. Uspostava teksta. Obrada nekoliko primjera neizdanih arhivskih tekstova. Analiza jednog izdanja rukopisa iz XVI st. (humanistika)

Ciljevi:

Priprema za arhivski i istraživački rad koji bi trebao rezultirati osnovnom osposobljenošću za rad s rukopisima iz nekih povijesnih razdoblja.

Osnovna bibliografija.

Franjo Šanjek: *Latinska paleografija i diplomatika*

Jesús Hernández del Río: *Paleografía española*

Dodatna bibliografija: tekstovi za vježbu

Oblici provođenja nastave: seminar

Način provjere znanja: pismeni

Način polaganja ispita: 1. obrada kratkog teksta u rukopisu

2. pismena provjera znanja građe obuhvaćenme kolegijem

Bodovna vrijednost predmeta: 3 ECTS boda

26. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Hispano-američka književnost (od XVI. do XIX. stoljeća)**

Naslov kolegija: **Španjolski izvori o hrvatskim putnicima u Zapadne Indije i njihovi tekstovi**

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: jedan semestar

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija: dobro aktivno poznavanje španjolskog jezika

Sadržaj predmeta:

Poznati/obrađeni i objavljeni izvori o hrvatskim putnicima u Indije, odnosno tekstovi tih putnika i istraživača/misionara. Stanje istraživanja, potencijalni izvori informacija o nepoznatim činjenicama i tekstovima. Obrada najpoznatijih hrvatskih autora španjolskog jezičnog izraza zasebno, te kao dijela hispanse tradicije u koju se upisuju.

Ciljevi:

Obrazovanje u području hrvatsko-hispanskih kulturnih veza i povijesti kolonijalne kulture.

Osnovna bibliografija:

Vinko Paletin: «Tratado del derecho y justitia dela guerra...» (prir. Šanjek – Polić Bobić)

Mijo Korade: «Ivan pl. Rattkay: Izviješća iz Tarahumare».

Dodatna bibliografija:

Damir Zorić – Vitomir Belaj: «Izvaneuropska zbirka zagrebačkih isusovaca» u «Isusovačka baština u Hrvata»

Alexander von Humboldt: «Ensayo político sobre la Nueva España» (dijelovi)

Oblici provođenja nastave: seminar

Način provjere znanja: aktivnost studenta na nastavi/u čitanju tekstova; pismeni ispit

Način polaganja ispita: 1 pismeni ispit na kraju semestra

Bodovna vrijednost predmeta: 3 ECTS boda

27. Ime nositelja kolegija: prof. dr. Mirjana Polić-Bobić, red. profesor

Nastavu izvodi: (ista)

Naziv predmeta: **Španjolska književnost zlatnog vijeka**

Naslov kolegija: **Konceptizam kao vid baroknog književno-jezičnog izraza**

Status kolegija: izborni

Trajanje nastave: 2 sata tjedno u tijeku 1 semestra

Jezik na kojem se izvodi nastava: španjolski

Uvjeti za upis kolegija: položeni svi obvezni i izabrani predmeti iz prethodnog semestra

Sadržaj predmeta:

Književni barok kao jedno od najznačajnijih razdoblja u španjolskoj književnoj baštini. Konceptizam i kulteranizam – bliskost i udaljenost dvaju književno-jezičnih izraza. Konceptizam i filozofija baroka. Konceptizam kao savršenstvo igre riječima. Quevedovo pjesništvo i proza kao vrhunac izraza konceptizma.

Ciljevi:

Obrazovanje u području španjolske književnosti Zlatnog vijeka.

Osnovna bibliografija:

Jean Canavaggio: *Historia de la literatura española (La Edad de Oro)*.

Juan Luis Alborg: *Historia de la literatura española (Quevedo)*

José Antonio Maravall. *La Cultura del Barroco* (dijelovi)

Francisco de Quevedo y Villegas: *La Vida del Buscón Don Pablos*

- *soneti*

Dodatna bibliografija:

Baltasar Gracián. *El Criticón* (dijelovi)

Oblici provođenja nastave: seminar, 2 sata tjedno u tijeku 1 semestra

Način provjere znanja: usmeni i pismeni, te aktivno sudjelovanje u nastavi koje može donijeti do 25% ukupne bodovne vrijednosti predviđene za kolegij

Način polaganja ispita:

1. usmena provjera poznavanja obrađenih Quevedovih tekstova
2. pismena provjera poznavanja građe o šp. Baroku obrađene na kolegiju

Bodovna vrijednost predmeta: 3 ECTS boda

DODATAK: ZAJEDNIČKI DIO STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA

Sadržaj

Objašnjenje koncepcije nastavničkog usmjerenja	
Struktura zajedničkog dijela studija nastavničkog usmjerenja	
Opisi kolegija	
Psihološki modul	
Pedagoški modul	
Didaktički modul	
Sociološki modul	
Filozofski modul	
Informatički modul	
Hrvatski jezik u nastavničkoj komunikaciji	

OBRAZLOŽENJE KONCEPCIJE NASTAVNIČKOGA USMJERENJA

Prijedlog programa nastavnika usmjerenja koncipiran je tijekom mnogobrojnih radnih sastanaka *Odbora za nastavu* Filozofskoga fakulteta. *Odbor za nastavu* konzultirao je cijeli niz programa na stranim sveučilištima i nastojao doći do optimalnog omjera potrebnih kolegija koji bi našim studentima diplomskih nastavnika studija omogućili mobilnost, tj. djelomično studiranje i zapošljavanje u drugim zemljama, te im osigurali usporedivost diploma s diplomama stečenima na drugim europskim sveučilištima.

U ovom prijedlogu programa polazi se od činjenice da u području obrazovanja budućih nastavnika na razini Europe već postoje jasne naznake standardizacije u koncepciji te u opsegu i sadržaju obrazovanja. Ponuđeni program temelji se na uvidu u komparativne podatke o europskim modelima obrazovanja budućih nastavnika koji su javno dostupni putem obrazovne informacijske mreže Europske komisije i zemalja članica Europske unije *Eurydice*, na izvješćima projektnih grupa o efikasnosti različitih modela obrazovanja budućih nastavnika i o strukturi temeljne nastavničke kompetencije (npr. projekti *OECD*-a iz 1990, 1994. i 1999, projekt Europske komisije *SIGMA*) i u skladu je s trendovima opisanima u relevantnim dokumentima (npr. *Green Paper on Education and Training in Europe*, *White Paper on Education and Training*).

Navedeni, u Europi prihvaćeni principi, mogu se rezimirati na sljedeći način:

- tijekom sveučilišnog obrazovanja budućem nastavniku osigurava se stjecanje temeljne nastavničke kompetencije
- tijekom sveučilišnog preddiplomskog i diplomskog obrazovanja, koje najčešće traje ukupno pet godina, na predmete kojima se omogućuje stjecanje temeljne nastavničke kompetencije odvaja se najmanje 20% ukupnog opsega studija (60 ECTS bodova), a europski je prosjek 25%
- stjecanje temeljne nastavničke kompetencije podrazumijeva stjecanje znanja, vještina i kompetencija u trima glavnim područjima: općem obrazovno-odgojnom području, metodičkom području i nastavnoj praksi. Omjer zastupljenosti navedenih triju područja uglavnom je ravnomjerno raspoređen.

Radi orijentacije prilažemo u tablici pregled opsega i raspodjele ECTS bodova u nekoliko europskih zemalja:

Zemlja	Ukupni ECTS	Opći obrazovno-odgojni dio	Metodički dio	Nastavna praksa
Španjolska	67	24	21	22

Finska	70	24	24	22
Švedska	60 (kao zadani minimum)	20	40 (navedeni ukupni bodovi za metodiku i nastavnu praksu)	

(podaci preuzeti s informacijske mreže *Eurydice*).

Uvažavajući specifičnost i tradiciju našega dosadašnjeg sustava obrazovanja budućih nastavnika, u predloženoj koncepciji nastavničkih studija nastojali smo se približiti tim standardima iako ih nismo do kraja slijedili (npr. za nastavnu praksu umjesto jedne trećine, tj. 20 ECTS bodova, odvojili smo samo 10 ECTS bodova, a također smo smatrali da je budućim nastavnicima nužno omogućiti razvijanje njihove govorno-jezične komunikacijske kompetencije te sposobnosti primjene informacijskih tehnologija u nastavi).

U koncepciji se polazi od stava da temeljna nastavnička kompetencija koja se stječe tijekom diplomskog nastavničkog studija predstavlja neophodan temelj za cjeloživotno obrazovanje budućega nastavnika i dobivanje licence za rad u školi.

Neki aspekti programa će se usklađivati s prirodom pojedinih studija i doradivati kroz iskustvo u radu.

Opseg od 60 ECTS bodova, na kojem se temelji ovaj program, zadan je i odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta donešenoj na izvanrednoj sjednici 22. ožujka 2004.: «Na diplomskom studiju za nastavničko usmjerenje izdvaja se 60 bodova za psihološko-pedagoško-didaktičke predmete i za metodiku nastave».

NAPOMENA:

U ovom 'paketu' nalaze se opisi kolegija koji su zajednički za sve nastavničke diplomske studije na Filozofskom fakultetu. Opisi kolegija metodičkoga bloka i prakse sastavni su dio diplomskih nastavničkih studija pojedinih odsjeka.

STRUKTURA ZAJEDNIČKOG DIJELA STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA

Naziv modula	Status	Naziv kolegija	Satnica	ECTS
PSIHOLOŠKI MODUL	Obv.	Psihologija obrazovanja i odgoja	2+0+2	4
	Izb.	Rad s naprednim učenicima	2+0+0	2
		Komunikacijske vještine	2+0+2	
		Okolinski čimbenici razvoja	2+0+0	
		Uvod u psihologiju roditeljstva	2+0+0	
		Uvod u teorije ličnosti	2+0+0	
		Psihologija osoba s posebnim potrebama	1+2+0	
		Evaluacija tretmana	2+1+0	
PEDAGOŠKI MODUL	Obv.	Opća pedagogija	2+1+0	3
	Izb.	Komunikacija u nastavi	1+1+0	2
		Pedagogija adolescencije	1+1+0	
		Osnove specijalne pedagogije	1+1+0	
		Obrazovanje darovitih	1+1+0	
		Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija	1+1+0	
DIDAKTIČKI MODUL	Obv.	Opća didaktika	2+1+0	3
	Izb.	Interesi u nastavi	1+1+0	2
		Alternativne pedagoške ideje i škole	1+1+0	
		Temeljna nastavna umijeća	1+1+0	
		Pedagoška dijagnostika	1+1+0	
		Didaktičke teorije	1+1+0	
SOCIOLOŠKI MODUL	Obv.	Sociologija obrazovanja	1+1+0	3
FILOZOFSKI	Obv.	Filozofija odgoja	2+0+0	3

MODUL				
INFORMATIČKI MODUL	Obv.	Informacijske tehnologije u obrazovanju	1+0+1	3
	Izb.	Primjena računala u nastavi jezika	1+0+1	2
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI	Obv.	Hrvatski jezik za nastavnike	1+1+0	2
		Govorništvo za nastavnike	0+1+1	1,5
		Jezična interakcija i jezični varijeteti	1+0+0	1,5
	Izb.	Fonetska korekcija	0+1+1	1,5
		Govorna proizvodnja	0+1+1	
	Njega glasa	0+1+1		
	Ortoepske vježbe	0+1+1		
	Dvojezičnost	1+1+0		

OPISI KOLEGIJA

PSIHOLOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA I ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Tjelesni, motorički, perceptivni, kognitivni, govorni, emocionalni i socijalni razvoj tijekom srednjeg i kasnog djetinjstva te adolescencije. Najčešća odstupanja i problemi u razvoju u dječjoj i adolescentnoj dobi.

Odnos teorija učenja i učenja u školskom okruženju. Individualne razlike važne u poučavanju. Učenici s posebnim potrebama. Motivacija za učenje i kako je povećati. Upravljanje razredom i razredna disciplina.

Odnos učenja i poučavanja. Procjenjivanje i mjerenje ishoda poučavanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s promjenama u ponašanju i sposobnostima koje se događaju u razdoblju djetinjstva i adolescencije, te uzrocima i procesima koji se nalaze u podlozi tih promjena. Studenti će se osposobiti za razumijevanje ponašanja djece i adolescenata te kompetentnu interakciju s njima.

Razumijevanje primjene teorija učenja u školskom radu i odnosa između procesa poučavanja i ishoda učenja. Studenti će razumjeti ulogu motivacijskih, socijalnih procesa i školskog okruženja u procesu učenja i poučavanja te će moći primijeniti prikladne postupke za suradnju s učenicima i roditeljima u rješavanju obrazovnih problema.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Ukupno 60 sati nastave kroz predavanja i vježbe (30 + 30). Znanje se provjerava kolokvijem i pismenim ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Vasta, R., Haith, M .M. & Miller, S.A. (1998. ili kasnija izdanja). Dječja psihologija: suvremena znanost. *Naklada Slap, Jastrebarsko.*

Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003.) Psihologija obrazovanja, *Zagreb: IEP.*

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Grgin, T. (2001.) Školsko ocjenjivanje znanja. *Jastrebarsko: Naklada Slap*

Papalia, D.E. & Wendkos-Olds, S. (1989 ili kasnija izdanja). Human development. McGraw-Hill.

Zarevski (ur.) (2003.). Učitelji za učitelje, *Zagreb:IEP*

Bodovna vrijednost predmeta

4 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno, a konačna ocjena je kombinacija rezultata na kolokviju i završnog ispita.

IZBORNI KOLEGIJI:

RAD S NADARENIM UČENICIMA

Okvirni sadržaj predmeta

Karakteristike darovite djece (kognitivne i socio-emocionalne osobine darovitih). Identifikacija darovitih učenika i uloga učitelja u tom procesu. Posebnosti rada s darovitimima unutar školskog sustava. Uloga učitelja u akceleraciji. Obogaćenje programa (sadržaji i metode rada). Rad učitelja na izradi i provedbi programa, suradnja u timu. Rad s roditeljima nadarenih učenika.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će upoznati karakteristike darovite djece, načine identifikacije darovitih i mogućnosti rada s njima u okviru školskog sustava. Moći će planirati svoj rad u praksi. Studenti će biti pripremljeni za timski rad na planiranju i izvedbi programa rada s darovitim učenicima.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

Nastava se provodi kroz predavanja u jednom semestru (2+0). Znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Čudina-Obradović, M. (1991.). *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Školska knjiga, Zagreb.

Koren, I. (1989.). *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Školske novine, Zagreb

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Heller, K.A., Monks, F.J., Sternberg R.J., Subotnik, R.(2000.). *International handbook of giftedness and talent*. Oxford: Elsevier Science Ltd.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pisano.

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Okvirni sadržaj predmeta

Komunikacijski proces. Verbalna komunikacija. Neverbalna komunikacija. Priroda interpersonalne komunikacije. Važnost komunikacije za interpersonalne odnose. Prepreke za uspješnu komunikaciju. Vještine uspješne komunikacije s pojedincem. Samootkrivanje. Asertivnost. Aktivno slušanje. Empatičko razumijevanje. Pravila komunikacije. Usklađena konverzacija. Komunikacija u maloj grupi. Vođenje grupne diskusije. Debata. Predstavljanje grupe i iznošenje grupnih zaključaka. Govorenje pred publikom. Korištenje prezentacijskih vještina tijekom izlaganja. Različite svrhe i odgovarajući oblici obraćanja publici. Kriatičko slušanje i postavljanje pitanja govorniku.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvještavanje i razumijevanje osnova uspješne komunikacije i usvajanje tehnika i vještina potrebnih za uspješnu komunikaciju s pojedincima, u grupi i s publikom.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata vježbi tjedno tijekom jednog semestra.

Provjera znanja i svladavanje vještina provodi se tijekom nastave kroz različite individualne i grupne zadatke, te usmenim ispitom nakon odslušanog predmeta.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Pearson, J. C., Spitzberg, B. H. (1990). *Interpersonal communication: concepts, components and contexts*. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers.

Egan, G. (1977). *You and me: the skills of communicating and relating to others*. Monterey: Brooks/Cole Publishing Company.

Bolton, R. (1986). *People skills*. New York: Touchstone.

Lucas, S. E. (1998). *The art of public speaking*. New York: McGraw-Hill.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, J. (Ed.) (1999). *Bridges, not walls: a book about interpersonal communication*. McGraw-Hill.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeno.

OKOLINSKI ČIMBENICI RAZVOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Ekološki model razvoja. Utjecaj mikrosustava na razvoj: obitelji, vršnjaci, škola. Utjecaj mezosustava na razvoj djeteta: odnos škole i obitelji. Utjecaj egzosustava na razvoj: radno mjesto i zaposlenost roditelja, socijalna mreža, socioekonomski status, zakonodavstvo i socijalna politika, sredstva masovnih komunikacija. Utjecaj makrosustava na razvoj: kulturalni i subkulturalni utjecaji.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s različitim modelima o mehanizmima djelovanja socijalnih ekoloških sustava na razvoj. Po završetku kolegija studenti će razumjeti kako socijalni konteksti, promjene u njima i interakcije između njih i djeteta utječu na razvoj te će moći prepoznati i razlikovati okolnosti i uvjete u različitim kontekstima koji pogoduju kao i one koji narušavaju optimalan djetetov razvoj.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sat predavanja jedno tijekom jednog semestra. Znanje će se provjeravati putem kolokvija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bronfenbrenner, U., & Morris, P. A. (1998). The ecology of developmental processes. In W. Damon (Series Ed.) & R. M. Lerner (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 1. Theoretical models of human development* (5th ed., pp. 993-1028). New York: John Wiley.

Demo, D.H., Ganong, L.H. (1994). Divorce. U knjizi McKenry, P.C. i Price S.J. (Eds.) (1994). *Families and Change* (str. 197-218).

Walsh, F. (Ed.) (1993). *Normal family processes*. New York: The Guilford Presss. (pogl. 1-12)

Ilišin, V., Marinović Bobinac, A., Radin, F. (2001). *Djeca i mediji*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i IDIZ.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, A.J., Copeland, A. P., Chester, N.L., Malley, J.E., Barenbaum, N.B. (1997). *Separating together: How divorce transforms families*. New York: The Guilford Presss.

Balter, L., Tamis-leMonda (Eds.) (1999). *Child psychology: A handbook of contemporary issues*. New York: Psychology Press. (pogl. 16, 18, 19)

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

UVOD U PSIHOLOGIJU RODITELJSTVA

Okvirni sadržaj predmeta

Determinante roditeljskog ponašanja (karakteristike roditelja, karakteristike djeteta, kontekstualni činitelji). Individualne razlike u roditeljskom ponašanju (dimenzije i stilovi roditeljskog ponašanja). Tranzicija u roditeljsku ulogu i faze roditeljstva (roditeljstvo s djetetom dojenačke, predškolske, rane školske i adolescentne dobi; roditeljstvo i odrasla djeca). Utjecaj roditeljskog ponašanja na dječje ponašanje i razvoj. Roditeljska uloga i osobni razvoj. Odnosi između roditeljske i drugih životnih uloga. Neplodnost i život bez djece. Roditeljstvo u specifičnim okolnostima (maloljetni roditelji, jednoroditeljske i rekonstituirane obitelji, roditelji djece s posebnim potrebama, udomiteljstvo i posvojenje). Edukacija roditelja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s psihologijom roditeljstva i razumijevanje složenosti i važnosti uloge majke i oca u suvremenim društvenim okolnostima. Poznavanje utjecaja roditeljskog ponašanja na dječji razvoj te utjecaja roditeljstva na razvoj u odrasloj dobi. Kroz sadržaje kolegija studenti će se osposobiti za promoviranje optimalnih roditeljskih ponašanja u budućem profesionalnom radu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja tjedno tijekom jednog semestra. Po završetku nastave znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Martin, C.A. & Colbert, K.K. (1997). *Parenting: A life span perspective*. NY: McGraw-Hill.

Delač Hrupelj, J., Miljković, D. i Lugomer Armano G. (2000). *Lijepo je biti roditelj*. Zagreb: Creativa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Hoghugh, M. & Long, N. (Eds.). (2005). *Handbook of parenting: Theory, research and practice*. SAGE.

Bornstein, M.H. (2002). *Handbook of parenting*. Vol. 1-5. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

- Brooks, J.B. (2001). *Parenting* (3rd ed). Mountain View, CA: Mayfield Publishing Co.
- Muzi, M.J. (2000). *The experience of parenting*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Maccoby, E.E. (2000). *Parenting and its effects on children: On reading and misreading behavior genetics*. Annual Review of Psychology, 51, 1-27.
- Golombok, S. (2000). *Parenting: What really counts?* Philadelphia, PA: Routledge.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

UVOD U TEORIJE LIČNOSTI

Okvirni sadržaj predmeta

Uloga i važnost teorije u psihologiji ličnosti; Povijesni razvoj teorija ličnosti; Uvjeti koje bi morala zadovoljavati dobra teorija ličnosti; Kriteriji za vrednovanje različitih teorija ličnosti; Strukturalne i procesne teorije ličnosti; Razlikovanje teorija i modela u psihologiji ličnosti; Osnovni teoretski pristupi u psihologiji ličnosti (Osobinski pristup; Psihoanalitički pristup; Kognitivni pristup; Pristup teorija učenja; Humanistički pristup); Detaljan prikaz najvažnijih teorija ličnosti; Moguća aplikacija pojedinih teorija u obrazovnom kontekstu; Usporedba različitih teorija ličnosti i kritički osvrt na njih.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Cilj kolegija je stjecanje znanja o različitim teorijama ličnosti. Omogućiti studentima stjecanje znanja za kritičku evaluaciju različitih teorija. Osim prikazivanja pojedinih teorija ličnosti, posebna pažnja će se posvetiti aplikacijama teorija ličnosti u obrazovnom kontekstu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja na tjedan tijekom jednog semestra

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

John, O.P., Cervone, D., Pervin, L.A. (2005). *Personality: Theory and Research*, 9th Ed. Wiley

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Fulgosi, A.(1985). Psihologija ličnosti: Teorije i istraživanja. Zagreb: Školska knjiga

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni

PSIHOLOGIJA OSOBA S POSEBNIM POTREBAMA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni, obiteljski i individualni činitelji u nastanku razvojnih teškoća. Mentalna retardacija. Tjelesni invalidi. Slijepa djeca. Gluha djeca. Djeca s poremećajima u ponašanju. Djeca oboljela od cerebralne paralize. Psihološka podrška obiteljima čiji član ima posebne potrebe. Stigma i stavovi društva prema osoba s posebnim potrebama. Etička pitanja brige o ljudima s posebnim potrebama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznat će različite etiološke činitelje u nastanku razvojnih teškoća. Studenti će usvojiti znanja o specifičnim skupinama ljudi s posebnim potrebama. Raspravljat će o stigmatizaciji i stavovima društva prema osoba s posebnim potrebama. Studenti će naučiti specifičnosti ophođenja s ljudima s posebnim potrebama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 2 sata seminara. Seminari će uključivati prikaz poteškoća i način rada s osobama s određenim posebnim potrebama, te rasprave o etičkim pitanjima. Provjera znanja provodi se tijekom nastave kroz seminare i na kraju nastave pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Batshaw, M. L. (2002). *Children with Disabilities*. New York: Paul H Brookes Pub Co.

Blackbourn, J. M., Patton, J. R. i Trainor, A. (2003). *Exceptional children in focus*. London: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ribić, K. (1991.). *Psihofizičke razvojne teškoće*. ITP Forum: Zadar

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

EVALUACIJA TRETMANA

Okvirni sadržaj predmeta

Osnovni pojmovi u evaluaciji tretmana; Vrste psihosocijalnih intervencija i smisao njihove evaluacije; Teorijski, metodološki i praktični aspekti evaluacije programa; Logika evaluacijskih postupaka; Glavne vrste evaluacije programa; Modeli evaluacije; Nacrti evaluacijskih istraživanja; Planiranje evaluacijskih postupaka (definiranje ciljeva, kriterija i standarda za ocjenu djelotvornosti programa, izbor nacrt istraživanja, izvori i načini prikupljanja evaluacijskih podataka, postupci analize podataka); Izvještavanje o rezultatima evaluacije (elementi i struktura izvještaja, prilagodba korisnicima).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti polaznike da mogu (a) samostalno ili kao član tima sudjelovati u planiranju i kreiranju nacrt evaluacijskog istraživanja, (b) provesti evaluaciju programa unutar pojedinih domena, (c) adekvatno opisati i interpretirati prikupljene podatke te prikazati rezultate u formi pisanog evaluacijskog izvješća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno unutar jednog semestra. Provjera znanja provodi se kontinuirano tijekom semestra - kroz izlaganja seminarskih radova i rasprave tijekom nastave te ispitom nakon odslušanog kolegija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kulenović, A. (1996). *Evaluacija psihosocijalnih intervencija*. U: Pregrad, J. (Ur.) *Stres, trauma, oporavak* (269-291). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.

Posavac, E. J., & Carey, R. G. (2003). *Program Evaluation - Methods and Case Studies*. (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Rossi, P. H., & Freeman, H. F. (2003). *Evaluation*. London: Sage.

Rosekrans, F. (1990). Psihoterapija s gledišta nespecifičnih rezultata i uvjeravanja. *Primijenjena psihologija*, 11, 36-46.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeno.

PEDAGOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ¹:

OPĆA PEDAGODIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet Opće pedagogije. Diferencijalna pedagogija ili sustav pedagoških disciplina. Odnos pedagogije i drugih znanosti. Temeljni pedagoški pojmovi i kategorije. Temeljni oblici pedagoškog djelovanja. Oblici znanja i spoznaja o odgoju (slike, koncepti, modeli i teorije). Obrazovne institucije i sustavi obrazovanja. Suvremena pedagogija i kurikulum. Profesionalne kompetencije nastavnika. Suvremeni izazovi pedagogiji (primjerice: alternativne i/ili anti pedagogije; interkulturalni odgoj; globalizacija).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, subdisciplinama i kategorijalnim aparatom Opće pedagogije te steći elementarna umijeća u ophođenju s pedagoškim teorijama i razviti umijeća glede temeljnih oblika pedagoških djelovanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom po završetku nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (Odabrana poglavlja). Zagreb: HPKZ.

König, E./Zedler, P. (2001), *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa.

Gudjons, H. (1994), *Pedagogija. Temeljna znanja* (Odabrana poglavlja). Zagreb: Educa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Schulz von Thun, F. (2001), *Kako međusobno razgovaramo 1. Smetenje i razjašnjenja*. Zagreb: Erudita

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

Način polaganja ispita

¹ **Obvezanti i izborni kolegiji u okviru pedagoškog i didaktičkog modula za studente ALU, MA, PMF i druge nastavničke fakultete uvažavat će posebnosti matičnih struka i razvijati se u dogovoru sa svakim fakultetom posebno.**

Pismeni.

IZBORNI KOLEGIJI²:

KOMUNIKACIJA U NASTAVI

Okvirni sadržaj predmeta

Metakomunikacijska razina: Što je komunikacija?. Verbalna i neverbalna; digitalna i analogna komunikacija. Obilježja nastavne komunikacije. Uloga učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika. Komunikacijska razina: Metode i tehnike uspješne komunikacije: aktivno slušanje, vođenje razgovora, igranje uloga, pedagoška psihodrama, moderirana rasprava. Oblici podučavanja: monološki i dijaloški. «Komunikacijski profili» učitelja i etika komunikacije. Neverbalna komunikacija u nastavi (značenje poruka tijela, pokreta, gesta). Aktualne teme: Interkulturalna komunikacija u nastavi. – Komunikacija na daljinu.- Virtualna komunikacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Steći osnovna znanja o nastavnoj komunikaciji i ulozi učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika i osvijestiti odnos komunikacijskog ponašanja učitelja, oblika komunikacije između učenika i razvijanja komunikacijske kompetencije učenika; upoznati i vježbati metode i tehnike uspješne nastavne komunikacije

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Langer, I., Schulz von Thun, F., Tausch, R.(2003): Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.

Heinz Klippert (1996): Kommunikations-Trening.-Muenchen.

Schulz von Thun, F. (2002): Kako međusobno razgovaramo (1-3), Zagreb:Erudita.

Hans Juergen Apel (2003): Predavanje uvod u akademski oblik poučavanja. Zgareb:Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Brajša, P. (1994): *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.

Bratanić, M.. (1993) *Mikropedagogija - Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja* (3.izd.). Zagreb:Školska knjiga.

Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija*. Zagreb:Educa.

² Izborni predmeti u okviru ovog modula mogu biti u načelu svi kolegiji preddiplomskog/diplomskog studija pedagogije. Za ovu akademsku godinu predlažemo navedene kolegije kao izborne.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

PEDAGOGIJA ADOLESCENCIJE

Okvirni sadržaj predmeta

Pojam i razvojne karakteristike. Genetski i vanjski činitelji razvoja u djetinjstvu i mladenaštvu. Razvojne osobine i funkcije: tjelesne, kognitivne, emocionalne i socijalne. Tipologija i diferencijacija u formiranju identiteta: zrenje, razvoj, socijalizacija, odgoj. Odgojno-obrazovno značenje, mogućnosti i načini pedagoške intervencije. Dijete i djetinjstvo; mladi i mladenaštvo: okolinski i životni svijet. Socijalno-ekološki činitelji i odgojni utjecaji u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu: obitelj, škola, crkva, slobodno vrijeme, mediji, vršnjačke skupine. Kultura, subkultura, kontrakultura, alternativna kultura i životni stilovi mladih kao polje pedagoškog djelovanja. Razvojne-pedagoške teškoće, smetnje i intervencije. Pedagoška povijest djetinjstva i mladenaštva. Pedagogija djetinjstva i mladenaštva: predmet, sadržaj, istraživanje i polje praktičnog djelovanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati razvojne osobine i (ne)tipično ponašanje u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu. Shvatiti prirodne oblike reakcija i uzroke osobito karakteristične za pubertetsku i adolescentsku dob te mogućnosti i načine odgojno-socijalnog djelovanja na tijek razvoja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Baacke, D. (1984), Die 6- bis 12 jährigen. Beltz, Weinheim – Basel.

Baacke, D. (1986), Die 13- bis 18 jährigen. Urban – Schwarzenberg, Munchen - Berlin.

Gudjons, H. (1994), Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb.

Key, E. (2000), Stoljeće djeteta. Educa, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Perasović, B. (2001), Urbana plemena. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.

Sander, U., Vollbrecht, R. (1985), Zwischen Kindheit und Jugend. Juventa, Weinheim – Munchen.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

OSNOVE SPECIJALNE PEDAGOGIJE

Okvirni sadržaj predmeta

- Specijalna pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet, područje, sadržaj, zadaci i metode.
- Individualne sličnosti i razlike u razvoju djece i mladeži (intravarijabilitet i intervarijabilitet), vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća: osnovne osobine djece s teškoćama u razvoju, poremećajima u ponašanju i darovite djece.
- Pedagoški postupci u zadovoljavanju posebnih potreba djece i mladeži s mentalnim, vidnim, slušnim, tjelesnim i kombiniranim razvojnim teškoćama i promjenama u osobnosti uvjetovanih organskim i socijalno-emocionalnim čimbenicima.
- Značaj i oblici integracije/inkluzije djece i mladeži u redovni odgojno-obrazovni sustav.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Ospособiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi ovladaju temeljnim spoznajama u područje specijalne pedagogije, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagoške postupke s djecom posebnih potreba, kao i njihovoj integraciji/inkluziji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hrvatić, N. (2004), *Udžbenici za učenike s posebnim potrebama*, u: Halačev, S. (ur.), *Udžbenik i virtualno okruženje*, Zagreb, Školska knjiga.

Jensen, E. (2004), *Različiti mozgovi, različiti učenici*, Educa, Zagreb.

Kostelnik, M., Onaga, E., Rohde, B., Whiren, A. (2004), *Djeca s posebnim potrebama*, Educa, Zagreb.

Sekulić-Majurec, A. (1988), *Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi*. Školska knjiga, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.(1998), *Darovito je, što ću s njim?*, Alinea, Zagreb.

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije (pog. Djeca s izuzetnim potrebama)*, Zagreb, HPKZ.

Stakes, R., Hornby, G. (1997), *Change in Special Education*, Cassell, London.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i ismeni ispit.

OBRAZOVANJE DAROVITIH

Okvirni sadržaj predmeta

- ***Proučavanje darovitosti kao društvenog i pedagoškog fenomena. (Povijesni pregled brige za darovite i uloge darovitih pojedinaca u društvu; Pristup darovitosti u suvremenom društvu.***
- ***Suvremena istraživanja darovitosti. Studije blizanaca i dr.***
- ***Otkrivanje i identificiranje darovitosti (Problem kriterija u određivanju darovitosti /intelektualne, specifične i kreativne sposobnosti/. Pojavni oblici darovitosti . Potencijalna i produktivna darovitost.***
- ***Suvremene koncepcije darovitosti i njihove implikacije za pedagošku praksu.***
- ***Poticanje razvoja darovitosti (općenito i po pojedinim područjima)***

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati studente s novim pristupima društva i struke fenomenu darovitosti i osnovnim načinima prepoznavanja i identificiranja darovite djece. Osposobiti ih da u odnosu na vrstu i stupanj darovitost darovitoj djeci prilagođavaju obrazovni program i druge obrazovne aktivnosti, te tako poticajno djeluju na razvoj njihovih potencijala.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.: *Darovito je , što ću s njim?* Alinea, Zagreb 1998.

Čudina-Obradović, M. (1990): *Nadarenost: Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Zagreb: Školska knjiga.

Koren, I. (1989.): *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine.

Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima*. U: Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57

Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima*. U: Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb 2002. str. 53-64.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Sekulić-Majurec, A. (1997): *Poticanje stvaralačkog mišljenja u školi*. U: Škola i stvaralaštvo – Stvaralaštvo u školi (ur. M. Pavlinović-Pivac) Zagreb, : OŠ Matije Gupca, str. 53-66.

Sekulić-Majurec, A. (2001.): *Kako provoditi postupak preskakanja razreda*. Zrno, 41-42(66-67): 52-55.

Sekulić-Majurec, A. (1995.): *Mogućnost razvijanja produktivne darovitosti potencijalno darovitih srednjoškolaca*. Napredak, 136 (1):15-22

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

PEDAGOŠKO SAVJETOVANJE I PROFESIONALNA ORIJENTACIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Savjetovanje i pedagoške dimenzije savjetodavnog rada

Odnos pedagoškog savjetodavnog rada, pedagoškog vođenja i terapijskih postupaka

Suština, specifičnosti i pretpostavke pedagoškog savjetodavnog rada

Mogućnosti i ograničenja pedagoškog savjetodavnog rada

Znanja i vještine potrebne za pedagoško savjetovanje

Faze savjetodavnog rada , pedagoška dijagnoza

Put pronalaženja rješenja problema

Aktivnosti i uloge povezane s pedagoškim savjetovanjem

Individualni pedagoški savjetodavni rad

Grupni pedagoški savjetodavni rad, autoritet i odgovornost
Odnosi u procesu pedagoškog savjetovanja
Direktivni i nedirektivni savjetodavni rad
Metode i tehnike savjetodavnog rada
Specifičnosti pedagoškog savjetovanja s djecom i odraslima
Pedagog i pedagoško savjetovanje
Profesionalna orijentacija – obvezni dio obrazovnog djelovanja škole
Profesionalno informiranje, profesionalno savjetovanje
Profesionalno praćenje

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Poznavanje ključnih pojmova, teorija i teorijskih postavka pedagoškog savjetodavnog rada te razumijevanje i prihvaćanje savjetodavnog rada kao dijela preventivnog rada pedagoga.
Razvoj analitičkih vještina i vještina kritičkog mišljenja; ovladavanje vještinama individualnog i grupnog savjetodavnog rada s učenicima, roditeljima i drugim odraslim osobama u odgojno-obrazovnoj ustanovi; stjecanje vještina informiranja i savjetovanja u profesionalnoj orijentaciji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Janković, J. (1997) *Savjetovanje - nedirektivni pristup*. Zagreb: Alinea.
Juul, J. (1995) *Razgovori s obiteljima – perspektive i procesi*. Zagreb: Alineja.
Resman, M. (2000) *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. Zagreb: HPKZ.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Geldard, K.; Geldard, D. (1998) *Counselling children*. London: Sage Publication.
Manthei, R. (1997) *Counselling: The skills of finding solutions to problems*. London: Routledge.
Reardon, K.K. (1998) *Interpersonalna komunikacija*. Zagreb: Alinea.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni ispit.

DIDAKTIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

OPĆA DIDAKTIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Didaktika i Curriculum. Sustavi znanja i obrazovanje. Odnos Opće didaktike i predmetnih didaktika (metodika). Podjela opće didaktike (teorijska, empirijska i pragmatička). Didaktika kao teorija obrazovanja. Didaktički modeli i/ili teorije. Temeljni didaktički pojmovi (i njihovi odnosi), modeli i operacije. Didaktička rekonstrukcija, redukcija i transformacija. Profesionalne kompetencije nastavnika. Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave. Kriteriji dobre nastave. Nastava kao akt uravnoteženja. Modeli diagnostike i evaluacije u općoj didaktici. Suvremeni trendovi u Općoj didaktici.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom Opće didaktike i praktičnim pitanjima pripreme, realizacije i (samo)evaluacije nastave koje tematizira didaktika, steći elementarna umijeća u ophođenju s didaktičkim teorijama i/ili modelima i razviti umijeća glede (reflektiranog) planiranja, izvođenja i evaluacije nastave.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Terhart, E. (2001), *Metode poučavanja i učenja*. Zagreb: Educa.

Meyer, H. (2002), *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa.

Gudjons, H., Teske, R., Winkel, R., (ur.), *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa: 1994.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Kyriacou, K. (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa.

Apel, H. J. (2003), *Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja*. Zagreb: Erudita.

Peterßen, W. H. (2003). *Unterrichtsvorbereitung*. München: Ehrenwirth.

Peterßen, W. H. (2001), *Lehrbuch Allgemeine Didaktik*. München: Ehrenwirth.

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

IZBORNI KOLEGIJI:

INTERESI U NASTAVI

Okvirni sadržaj predmeta

Povijesna shvaćanja interesa u pedagogiji i pedagoške teorije interesa (Dewey, Kerschensteiner, Herbart). Minhenska teorija interesa (Krapp i Schiefele) i njen odnos s motivacijskom teorijom samoodređenja (Deci i Ryan). Vrste interesa. Životni interesi. Razvoj spoznajnih interesa tijekom cjeloživotnog obrazovanja. Interesi kao uvjet, cilj i rezultat nastavnog procesa. Interes i disciplina. Odgojna nastava i razvoj interesa. Poticanje i razvoj interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s teorijama interesa i empirijskim istraživanjima interesa i steći bitna umijeća u poticanju i razvoju interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Palekčić, M./ Müller, F. (2005), *Uvjeti i efekti interesa za studij i motivacije za učenje* (motivi za izbor studija i motivacijski regulacijski stilovi) kod hrvatskih i njemačkih studenata, *Pedagogijska istraživanja*, 1, 2, 159-195.

Palekčić, M., Radeka, I., Petani, R. & Müller, F. (2004), *Interes za studij*, *Napredak*, 145(4), 389-404.

Deci, E. L. & R. M. Ryan (Eds.) (2002), *Handbook of self-determination research*. Rochester: University of Rochester Press.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Palekčić, M. (1985), *Unutrašnja motivacija i školsko učenje*. Sarajevo: Svjetlost.

Krapp, A. & M. Prenzel (Hrsg.) (1992), Interesse, Lernen, Leistung Münster: Aschendorff.

Hoffmann, L./A. Krapp/ K. A. Renniger (1998), Interest and learning. Kiel: IPN.

Dresel, Markus: *Motivationsförderung im schulischen Kontext*. Göttingen: Hogrefe 2004

Krapp, A. (1998). Entwicklung und Förderung von Interessen im Unterricht. *Psychologie der Erziehung und Unterricht*, 44. Jg., 185-201.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

ALTERNATIVNE PEDAGOŠKE IDEJE I ŠKOLE

Okvirni sadržaj predmeta

Društvena uvjetovanost, pojava, važnost i pregled alternativnih pedagoških ideja i škola. Pedagoški projekti i posljedice reformne pedagogije. Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i praksa važnijih alternativnih škola (Montessori, Waldorf, Freinet, Summerhil, Laborschule, Barbiana, Tvind). Današnje privatne škole kao alternativni pokušaji. Kurikularne osobitosti alternativnih škola. Pedagoški pluralizam suvremenih školskih sustava u obzoru alternativnih ideja. Znanstvena utemeljenost alternativnih pedagoških ideja i škola.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati različite alternativne pedagoške ideje, pokrete i pravce koji su utjecali na pojavu, ustroj, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu i u nas. Studenti će steći znanja o pedagoškim, didaktičkim i metodičkim rješenjima u alternativnim, privatnim i slobodnim školama (osobito u odnosu prema državnima), i mogućnosti primjene nekih od alternativnih pokušaja u današnjim javnim školama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Jakopović, S. (1984), *Pokret radne škole u Hrvatskoj*. NIRO Školske novine, Zagreb.

Matijević, M. (2001), *Alternativne škole*. Tipex, Zagreb.

Previšić, V. (1992), *Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi*. U: Prema slobodnoj školi. Institut za pedagoški istraživanja, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Walford, G. (1992), *Privatne škole – iskustva u deset zemalja*. Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit i seminarske radne obaveze..

TEMELJNA NASTAVNA UMIJEĆA

Okvirni sadržaj predmeta

Modeli odnosa teorije i prakse u pedagogiji. Odnos (teorijskog) znanja praktičnih umijeća. Kriteriji dobre nastave. Temeljna nastavna umijeća. Profesionalne kompetencije nastavnika. Zdravlje nastavnika u obzoru salutogeneze. Izvori stresa u radu nastavnika i načini borbe protiv stresa. Pedagoški mediji. Razumljivost izražavanja i razumljivost tekstova. Interes za nastavu i motivacija za učenje i kako ih poticati. Implicitno znanje i djelovanje. Držanje nastavnika i takt u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s modelima odnosa teorije i prakse u pedagogiji i didaktici i razviti temeljna nastavna umijeća, odnosno profesionalne kompetencije nastavnika, koje (pored ostalog) uključuju i držanje i takt u pedagoškom ophođenju sa učenicima (i) u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kyriacou, K. (1997). Temeljna nastavna umijeća. Zagreb: Educa.

Langer, I./Schulz von Thun, F./ Tausch, R. (2003), Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Hilbert, Andreas/Schmitz, Edgar (Hrsg.): Psychosomatische Erkrankungen bei Lehrerinnen und Lehrern. Ursache- Folgen-Lösungen. Stuttgart: Schatauer 2004.

Seibert, Norbert/Serve, Helmut/ J. (Hrsg.) (2003): Prinzipien guten Unterrichts. Kriterien einer zeitgemässigen Unterrichtsgestaltung. PimS. / . Auflage

Neill, S. (1994), Neverbalna komunikacija u razredu. Zagreb: Educa.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktični uradak.

PEDAGOŠKA DIJAGNOSTIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Modeli dijagnostike u pedagogiji i didaktici. Modeli pedagoško-psihološke dijagnostike (medicinski, interakcionistički i ekološko-fenomenološki). Funcije pedagoško-psihološke dijagnostike (selektivna, modifikacijska i poticajna). Obilježja pedagoške dijagnostike. Dijagnostička kompetencija nastavnika kao osnova pedagoškog djelovanja u nastavi. Razvoj mladih, pedagoška dijagnostika i proces obrazovanja i nastave. Zona narednog razvoja kao dijagnostičko sredstvo. Taksonomije znanja i ocjenjivanje rada učenika. Sumativno i formativno ocjenjivanje. Kriterijski testovi. Evaluacija rada nastavnika. Kriteriji dobre nastave. Vrjednovanje postignuća škola. Internacionalna vrjednovanja znanja učenja i kvaliteta škole i nastave.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, obilježjima i modelima pedagoške dijagnostike i steći elementarna dijagnostička umijeća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kleber, E. W. (1992), Diagnostik in pädagogischen Handlungsfeldern – Einführung in Bewertung, Beurteilung, Diagnose und Evaluation.

Leutner, D. (1998), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Rost, D. (Hrsg.) (1998), Handwörterbuch Pädagogische Psychologie. Weinheim: Beltz, 1998, S. 378-386.

Wild, K.-P. & Krapp, A. (2001), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Krapp, A. & Weidenmann, B., Pädagogische Psychologie., Weinheim: Beltz, S. 513-566.

Weinert, F. E. (Hrsg.) (2001), Leistungsmessungen in Schulen. Weinheim und Basel: Beltz.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Mužić, V. (2002), Uvod u metodologiju odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktičan rad.

DIDAKTIČKE TEORIJE

Okvirni sadržaj predmeta

Razine refleksije obrazovne prakse na teorijske razine (didaktika, metodike, koncepcije izvedbe nastave). Temeljni didaktički pojmovi. Didaktičke teorije i modeli nastave. Aktualizacija nastave i potreba teorijskog promišljanja. Didaktika kao teorija odgoja (Erich Weniger, Josef Derbolav; Wolfgang Klafki i Herwig Blankertz; didaktika obrazovnog profila (Hagen Kordes, Andreas Gruschka, Meinert Meyer); Didaktika kao teorija učenja (Paul Heimann, Gunter Otto i Wolfgang Schulz); opća didaktika na psihološkoj osnovici (Hans Aebli); Didaktika obraćanja pozornosti na fenomene (Martin Wagenschein); didaktika kao umijeće poučavanja (Theodor Schulze i Christoph Berg); Teorija obrazovanja u okviru kritičko-konstruktivne odgojne znanosti W. Klafkija; didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija Felixa von Cubea, didaktika kao teorija kurikuluma Christine Möller, didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije Reiner Winkela. Refleksije teorijskih modela nastave na nastavnu praksu. Razne orijentacije didaktika kao shvaćanje njenih polazišta.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvodne orijentacije unutar polazišta i teorijskih okvira na kojima se zasnivaju pojedine didaktičke koncepcije. Razumijevanje elementarnog didaktičkog vokabulara i služenje njime u govoru. Uvoditi studente u raspravu o modelima nastave kao svrshodnim obrascima učinkovitog učenja i poučavanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bognar, L. i Matijević, M., (2002). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb,

Gudjons, H., (1994). *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb, (Poglavlja: Učenje i Didaktika, str. 171.-204.)

Klafki i dr., (1992.). *Didaktičke teorije*. Educa, Zagreb

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Jelavić, F. (1995). *Didaktičke osnove nastave*. Naklada Slap. Jastrebarsko

Kyriacou, Ch. (1991. i daljnja izdanja). *Temeljna nastavna umijeća*. Educa, Zagreb

Poljak, V. (1991. i daljnja izdanja). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb

Terhart, E. (2001.). *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

SOCIOLOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

SOCIOLOGIJA OBRAZOVANJA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni i povijesni kontekst obrazovanja; Sociologija obrazovanja – nastanak i razvoj (teorijska polazišta; funkcionalističko, konfliktno, liberalno, interakcionističko); Obrazovanje i socijalne promjene (društvena reprodukcija, mobilnost, konflikti); Institucionalni sustavi obrazovanja (obitelj i škola); Obrazovanje i kultura (tradicija, religija, mediji); Obrazovanje i razvoj (kulturni kapital, tržište rada i znanja); Globalizacija i obrazovne perspektive (tehnološke i socijalne promjene, ekološko obrazovanje); Budućnost obrazovanja i uloga nastavnika (ekološka kriza, modernizacija društva i obrazovanja).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanjem sa sadržajima kolegija studenti/ce će steći osnovna, opća znanja iz područja studija te dodatna znanja i intelektualne vještine koje će pridonijeti kompetentnosti njihove nastavničke uloge.

Znanja: stjecanje dodatnih znanja o teoretskim polazištima i povezanosti suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole), što će pripomoći boljem razumijevanju društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja učenik/c/a.

Vještine: osposobljavanje za prepoznavanje utjecaja socijalnog sustava na život u obrazovnom sustavu i primjene strukovnih socioloških znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Durkheim, E. (1996). Obrazovanje i sociologija. Societas (Zavod za sociologiju), Zagreb.

Haralambos, M. (2002 ili kasnija izdanja). Sociologija – teme i perspektive (pogl. 11. Obrazovanje, str. 737-882). Golden Marketing, Zagreb.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ballantine, J. H. (1993). The Sociology of Education. Prentice-Hall, Inc, New Jersey.

Delors, J. (1998). Učenje: blago u nama. Educa, Zagreb.

Lesourne, J. (2000). Obrazovanje & društvo. Educa, Zagreb.

Pastuović, N. (1999). Edukologija (V pogl.). Znamen, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS boda

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

FILOZOFSKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

FILOZOFIJA ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Nastavni program predmeta čine filozofske refleksije o odgoju i obrazovanju, koje razmatraju temeljne aspekte ljudskog nastojanja da, posredstvom učenja, razvije intelektualne i emocionalne dispozicije, rekonstruira iskustva i kulturno obnovi život. U središtu pozornosti su tri aspekta filozofije odgoja; a) analitički aspekt (problematiziranje pojmova odgoja, obrazovanja, učenja i poučavanja, nastavnog autoriteta i nastavnih očekivanja); b) kritički aspekt (kritika ideologija, obrana razboritoga vrijednosnog pluralizma, spoznajni i voljni čimbenici građanskih i državljanskih kompetencija); c) preskriptivni aspekt (radikalno umno preispitivanje života, kultiviranje humaniteta u univerzalnom poštovanju moralnih osoba, narativna imaginacija koja njeguje suosjećanje i odgovornost).

Predmet konceptijski povezuje istaknuta razumijevanja odgoja u okviru zapadne filozofske tradicije (Sokrat, Platon, Aristotel, stoici, Augustin, Toma Akvinski, renesansni filozofi, Descartes, Hobbes, Spinoza, Locke, Hume, Rousseau, Kant, Hegel, Nietzsche, Mill, Dewey) sa suvremenim problemima i izazovima, koje pred filozofiju odgoja postavljaju neizvjesna budućnost, rascjepkanost znanja, planetarna sudbina ljudskog roda, multikulturalnost, potreba odgajanja za razumijevanje i mir, konstitucija čovječanstva kao svjetske zajednice.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvijestiti i kritički propitati filozofijske pretpostavke odgoja i obrazovanja. To je prijeko potreban uvjet za refleksiju nastavnog djelovanja i raspravu o edukacijskih ciljevima. Studenti se posebno osposobljavaju za kontekstualno i kritičko propitivanje suvremenih curriculumna na temelju njihove utemeljenosti u etičkim vrednotama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Foucault, M. (1992) *Znanje i moć* (Zagreb: Globus)

Nietzsche, F. (2003) *Schopenhauer kao odgajatelj* (Zagreb: Matica hrvatska).

Morin, E. (2002) *Odgoj za budućnost* (Zagreb: Educa).

Canivez, P. (1999) *Odgojiti građanina?* (Zagreb: Durieux).

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Platon, *Protagora*, u: Platon (1975) *Protagora. Sofist* (Zagreb: Naprijed).

Aristotel, (1988) *Nikomahova etika, i Politika*, (Zagreb: Globus i SNL).

Legrand, L. (1995) *Moralna izobrazba danas: Ima li to smisla?* (Zagreb: Educa).

Hufnagel, E. (2002) *Filozofija pedagogike* (Zagreb: Demetra).

Nussbaum, M. (1997) *Cultivating Humanity: A Classical Defence of Reform in Liberal Education* (Cambridge, MA: Harvard University Press).

Gutmann, A. (1994) What's the use of going to school? The problem of education in utilitarianism and rights theories , in: Sen, A., Williams B. (ed.) *Utilitarianism and beyond* (Cambridge: Cambridge University Press).

Vuk-Pavlović, P., (1996) *Filozofija odgoja* (Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada).

Polić, M. (1993) *K filozofiji odgoja*

Polić, M (1997) *Čovjek, odgoj, svijest* (Zagreb: HFD)

Blake, Smeyers, Smith, Standish (2003) *The Blackwell Guide to the Philosophy of Education* (Oxford: Blackwell Publishing)

Bodovna vrijednost predmeta

3

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

INFORMATIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU

Okvirni sadržaj predmeta

Prednosti i nedostaci primjene računala u nastavi. Tradicionalni model nastave u odnosu na suvremeni model budućnosti – informacijske tehnologije u obrazovanju. Učenje na daljinu - alati za učenje na daljinu. U vježbama: Praktična primjena i način funkcioniranja sustava za učenje na daljinu. Samostalan rad u odabranom sustavu za učenje na daljinu. PowerPoint: metode oblikovanja i izlaganja PowerPoint prezentacije u pripremi nastavnih jedinica (na temu: informacijske tehnologije u obrazovanju).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti trebaju naučiti mogućnosti suvremenih sustava za učenje te načine njihove primjene u nastavi.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježvi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Dryden, G., Vos, J. *Revolucija u učenju - kako promijeniti način na koji svijet uči*. Educa, Zagreb, 2001.

Marinković, R. *Inteligentni sustavi za poučavanje*. Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 2004.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Bitter, G. G., Pierson, M. E. *Using Technology in the Classroom*. Allyn&Bacon, 2004.

Gardner, H., *Multiple Intelligences: the Theory in Practice*. Basic Books, New York, 1993.

Lee, I. A Research Guide for Students. www.aresearchguide.com, (15. siječnja 2005.)

Porter, L. *Creating the Virtual Classroom: distance learning with the Internet*. Wiley Computer Publishing, New York, 1997.

PowerPoint in the Classroom is produced by ACT360 Media Ltd. in conjunction with Microsoft Corporation.

Copyright ACT360 Media Ltd. 1998. www.actden.com/pp/ (15. siječnja 2005.)

Bodovna vrijednost predmeta

3

Način polaganja ispita

Izrada seminarskog rada. Oblikovanje i izlaganje PowerPoint prezentacije na osnovu napisanog seminarskog rada.

IZBORNI KOLEGIJ:

PRIMJENA RAČUNALA U NASTAVI JEZIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet "Primjena računala u nastavi jezika" (eng. Computer-Assisted Language Learning – CALL) predstavlja kombinaciju teorijskih postavki, kriterija za evaluaciju edukativnih programa i praktične primjene informatičke tehnologije. Osim teorije vezane uz razvoj i metodologiju primjene računala u nastavi jezika, uz jezične tehnologije, kriterije za procjenu i uz ulogu multimedijjskih elemenata, studenti će također razviti praktične vještine vezane uz primjenu računala neovisno o jeziku. Kroz praktičan rad prikazat će se mogućnosti primjene različitih izvora informatičke tehnologije (WWW resursi, edukativni programi za učenje jezika, zabavni softver, autorski alati, alati za obradu jezika, elektronski rječnici, strojno prevođenje) te metode integracije u klasičan oblik nastave. Kroz seminarski rad studenti će imati mogućnost prikazati primjenu informatičke tehnologije u nastavi jezika ili prikazati istraživanje vezano uz evaluaciju edukativnog softvera ili će sudjelovati u izradi web stranica vezanih za primjenu računala u nastavi jezika s integriranim kulturološkim elementima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će steći znanja i vještine te primijeniti odgovarajuće metode u postupcima integracije informatičke tehnologije u nastavu jezika.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Chapelle, Carol. Computer applications for second language acquisition: Foundations for teaching, testing, and research. New York: Cambridge University Press, 2001.

Egbert, J; Hanson-Smith, E. (Eds.) CALL Environments: Research, practice, and critical issues. Alexandria, VA: TESOL, 1999.

Windeatt, S; Hardisty, D; Eastment, D. The Internet: Resource Books for Teachers. Oxford University Press, 2000.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Cameron, K. (Ed.) (1999) CALL: Media, Design & Applications. The Netherlands: Swets & Zeitlinger Publishers.

Chapelle, C. (1998) Multimedia CALL: Lessons to be learned from research on instructed SLA. Language Learning and Technology, 2(1), 22-34. LLT 2(1): 22-34.

European Commission Report (2005) The impact of the use of new technologies and the Internet on the teaching of foreign languages and on the role of teachers of a foreign language. (contribution of Graham Davies).

Kern, R.; Warschauer, M. (1997) Theory and practice of network-based language teaching// M.

Levy, M. Computer-assisted language learning: Context and Conceptualization. New York, New York: Clarendon Press.

Seljan, S; Berger, N; Dovedan, Z. (2004) Computer-Assisted Language Learning (CALL). Proceedings of the 27th International Convention MIPRO.

Warschauer & R. Kern (Eds.) (2000) Network-based language teaching: Concepts and practice. New York: Cambridge University Press.

Warschauer, M. (1996) [Computer-assisted language learning: An introduction](#). // S. Fotos (Ed.) Multimedia language teaching. Tokyo, Japan: Logos International.

Bodovna vrijednost predmeta

2

Način polaganja ispita

Pismeni ispit u obliku seminarskog rada/ praktična primjena/ usmeni

MODUL
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI

OBAVEZNI KOLEGIJI:

Predmet se sastoji od tri obavezna kolegija. Pojedini od njih nisu obavezni samo studentima filoloških grupa koji navedene sadržaje slušaju u okviru predmeta koji studiraju. Oni umjesto njih biraju izborne kolegije.

HRVATSKI JEZIK ZA NASTAVNIKE

Okvirni sadržaj predmeta

Jezik i jezične djelatnosti. Jezične uloge. Komunikacija kao temeljna jezična uloga. Verbalna i neverbalna komunikacija. Odnos jezika i izvanjezičnoga svijeta. Osnovni jezikoslovni pojmovi i discipline. Funkcionalni i formalni pristup jeziku. Primijenjena lingvistika. Hrvatski jezik u funkciji struke. Jezik i komunikacija u nastavi. Pravogovor. Pravopis. Pregled i služenje hrvatskim jezikoslovnim djelima (gramatike, pravopisi, savjetnici...). Stilovi hrvatskoga standardnoga jezika. Pisane vrste. Nastavnikov govor i čitanje. Predavanje (izlaganje, tumačenje, opisivanje, pripovijedanje, raspravljanje).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Ovladavanje općim jezikoslovnim pojmovima nužnim za usvajanje znanja o jeziku i znanja o svijetu. Bolje vladanje hrvatskim jezičnim vještinama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

(tri jedinice kao obavezni izvori seminarskoga rada): Babić, Z. (1986) Izlagači i slušači u vremenskom procjepu, *Jezik* 3/33, Zagreb, 7-78. Glovacki-Bernardi, Z. i sur. (2003) *Uvod u lingvistiku*, Zagreb, ŠK, 9-53, 191-249. Jelaska, Z. (2004) *Fonološki opisi hrvatskoga jezika*, Zagreb, HSN, str. 5-26. Katičić, R. (1992) *Novi jezikoslovni ogledi*, Zagreb, Školska knjiga, str. 7-75. Neill, S. (1994) *Neverbalna komunikacija*, Zagreb. Pandžić, V. (2001) *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*, Zagreb. Pavličević-Franić, D. i M. Kovačević (ur.) (2003) *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II*, Zagreb, Naklada Slap i Sveučilište u Zagrebu, str. 1-191. Silić, J. (1996) Polifunkcionalnost hrvatskoga standardnoga jezika, *Kolo*, Zagreb, Matica hrvatska, 244-248. Škiljan, D. (1994) *Pogled u lingvistiku*, Rijeka, Naklada Benja. Škiljan, D. (1979) *Osnove semiologije komunikacije*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu. Žic Fuchs, M. (1990) Kognitivna semantika: konceptualno prototipne teoretske postavke, Zagreb, *SOL* 10/11, 95-106. Žic Fuchs, M. (1991) *Znanje o jeziku i znanje o svijetu*. Zagreb, *SOL* (str. 5-64)

Bodovna vrijednost predmeta

2

Način polaganja ispita

Pismeni, ocjena rada i izlaganja.

GOVORNIŠTVO ZA NASTAVNIKE (Govornička teorija i govorničke vještine)**Okvirni sadržaj predmeta**

Opis obilježja monoloških i dijaloških govorničkih vrsta (predavanja, referati, prigodni govori, debate, razgovori, grupno govorno rješavanje problema). Govorničke strategije. Priprema govora s isticanjem formiranja i testiranja središnje misli. Organiziranje govora prema klasičnim kanonima. Govornička argumentacija. Govornička elokvencija, što uključuje i repertoar retoričkih figura i modalnih izraza. Vještina pažljivoga i kritičkoga slušanja. Izvedbena izražajnost. Postizanje govorne glatkoće. Umješna uporaba uzgovornih znakova. Uklanjanje pretjeranoga govornoga straha. Vještina govorenja uz pomoć bilježaka, folija i drugih medija koji se koriste u nastavi, tj. odnos pripremljenoga teksta i govorne izvedbe. Usvajanje pravila slušačkoga i govornoga bontona.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti buduće nastavnike za izrazito govorno zanimanje davanjem sustavnih znanja i uputa za stvaranje vještina radi uspješnijega govornoga djelovanja, međudjelovanja i prenošenja znanja učenicima. Pomoći im da osvijeste izgovorna odstupanja od standarda ili izgovorne mane, te važnost zdravoga i ugodnoga glasa kako bi bili i govorni uzor učenicima. Stoga im se kao izborni kolegij predlaže neki od izbornih kolegija na fonetici koji im mogu pomoći u ovoj govornoj profesiji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Aristotel (1989) *Retorika*, Zagreb, NaprijedGračani, Đ. (1968) *Temelji govorničtva*, Nadbiskupski duhovni stol Škarić, I. (2000) *Temeljni suvremenoga govorničtva*, Zagreb, Školska knjigaZadro, I. (ur.) (1999) *Glasoviti govori*, Zagreb, Naklada Zadro

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Beker, M. (1997) *Kratka povijest antičke retorike*, Artrezor, ZagrebKvintilijan M.F. (1985) *Obrazovanje govornika*, Sarajevo, Veselin Masleša

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktična izvedba.

JEZIČNA INTERAKCIJA I JEZIČNI VARIJETETI**Okvirni sadržaj predmeta**

Pragmalingvistički sadržaj: komunikacijsko djelovanje jezikom, različiti oblici komunikacijske interakcije, govorni činovi, funkcije teksta i dr., s posebnim obzirom na vidove jezičnoga djelovanja važne za razrednu situaciju. Sociolingvistički sadržaji: jezik kao odraz određene zajednice koja njime govori i kao sociokulturna pojava, s posebnim obzirom na komunikacijsku kompetenciju pojedinca i zajednice, jezične varijetete i njihovu primjerenost različitim komunikacijskim situacijama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina). Osvješćivanje mogućnosti i dosega djelovanja jezikom i priprema za što svrhovitiju upotrebu jezika u nastavnoj situaciji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Davis, S. (1991) *Pragmatics, A Reader*, Oxford
Gobber, G. (ur.), (1990) *La linguistica pragmatica (Atti convegno)*, Milano
Hudson, R.A. (1980) *Sociolinguistics*, Cambridge University Press
Ivanetić, N. (1994) *Govorni činovi*, Zavod za lingvistiku, Zagreb
Jakobson, Roman (1960/1964/), *Linguistics and Poetics* u: T.A. Sebeok (ur.), *Style in Language*, Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 232-239
Romaine, S. (2000) *Language in Society*, Oxford University Press
Trudgill, P. (1989) *Sociolinguistics*, Penguin Books Ltd.
Z. Glovacki-Bernardi (ur.) (2001), *Uvod u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb
Wunderlich, D. (ur.) (1972), *Linguistische Pragmatik*, Frankfurt/M.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Ispunjenjem seminarskih obaveza..

IZBORNI KOLEGIJI:

GOVORNA PROIZVODNJA

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij *Govorna proizvodnja* usmjeren je na opis govora kao posebnog oblika komunikacijskog procesa te na mehanizme govorne proizvodnje. Opisuje se anatomija i fiziologija govornih organa. Objašnjavaju se upravljačka razina i tri izvršne razine proizvodnje govora (respiracija, fonacija i artikulacija) te njihovi međusobni odnosi. Govor se raslojava na sloj teksta i glasa te dijeli na govorne članke. Posebno se opisuju karakteristike hrvatskog govornog sustava na segmentalnoj (glasnici) i suprasegmentalnoj (prozodija) razini. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Cilj je pružiti nastavniku obavijesti o mehanizmima govorne proizvodnje, mogućnosti da njihovo djelovanje procjenjuje na vlastitom govoru te da poboljša govor u onim dijelovima koji su nedostatni a isto tako da i u

učenikovom govoru otkriva dobre i loše strane govorne proizvodnje te da ga upućuje u načine njihovog poboljšavanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Horga, D., (1996.) Obrada fonetskih obavijesti, HFD Zagreb, 11-104 str. Škarić, I. (1991). Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, Brozović, Moguš, Pavešić, Škarić, Težak: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. HAZU i Globus, Zagreb, & 87-275 , & 683-935.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika (1990). Gramatika hrvatskoga jezika. Zagreb, str. 9-46. Malmberg, B. (1974). Fonetika, Svjetlost, Sarajevo. ili Malmberg, B. (1995). Fonetika, IVOR, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

FONETSKA KOREKCIJA (praktikum iz korekcije izgovora)

Okvirni sadržaj predmeta 1. Teorijski uvod u fonetsku korekciju: Optimale (opće, korektivne), visinske karakteristike glasova, načela fonetske korekcije, o čemu treba voditi brigu prilikom fonetske korekcije, postupci fonetske korekcije, elektroakustička pomagala u fonetskoj korekciji. 2. Praktičan rad: Nakon vrlo kratkog teorijskog dijela prelazi se na praktičan rad – svaki student odabere jedan konkretan izgovorni problem (strani jezici, dijalekti) i ispitanika s kojim radi individualno: najprije pod nadzorom nastavnika, a potom samostalno, s ili bez pomoći elektroakustičkih aparata. Tijekom rada vodi se dnevnik korekcije koji je sastavni dio konačnog rada. Ispitanik se snima prije i poslije korekcije, a poboljšanja se analiziraju u grupi, na kraju semestra. Ocjena se temelji na uspješnosti korekcije, na prezentaciji i na pismenom uratku koji se sastoji od analize greške, dnevnika korekcije, analize postupka korekcije i konačnog rezultata, te materijala koji su u korekciji bili korišteni. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Osposobiti studente za uočavanje izgovornih grešaka koje treba ispraviti i za samostalan rad na njihovu ispravljanju sa i bez elektroakustičkih aparata.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Zbirka relevantnih članaka i poglavlja (dostupna u knjižnici Odsjeka za fonetiku) Pisani nastavni materijali koji se dobiju uz svaku nastavnu jedinicu.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

NJEGA GLASA GOVORNIH PROFESIONALACA **Okvirni sadržaj predmeta** Dobit će se upute za pravilnu uporabu glasa u javnom nastavničkom govoru, o vokalnoj njezi i vokalnoj tehnici. Teorijsko znanje na seminaru će se praktički primjenjivati u obliku kratkih izlaganja studenata pred skupinom. Postavljat će se glas svakoga studenta (impostacija), usvojiti će se *zaštitni glas*, vježbe ugrijavanja, fonetske vježbe za glas i izgovor, akcent metoda u saniranju disfonija. U kraćim predavanjima izlaganjima iz svoga područja studiranja, studenti će trebati praktički uključiti čimbenike respiracije, fonacije, artikulacije i rezonancije zdravoga glasa. **Razvijanje općih i specifičnih kompetencija**

Svrha je seminara da studenti usvoje teorijsko znanje o njezi glasa, samostalno usvoje vježbe za prevenciju vokalnoga zamora te da praktički nauče javno govoriti optimalno štedeći glas.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Benninger, M., Jacobson, B. H., Johnson, A. F. (1994). *Vocal Arts Medicine - The Care and Prevention of Professional Voice Disorders*. New York, Stuttgart: Thieme Medical Publishers, Georg Thieme Verlag. Berry, C. (1997). *Glumac i glas*. Zagreb: AGM. Škarić, I. (1977). Funkcionalno saniranje disfonija slušanjem. U: Problemi glasa i artikulacije glasova, Savez DDJ i SDS, Beograd, 1977, 197-202. Škarić, I. (ur.). *Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje*. Zagreb: Mladost. Poglavlja: Poremećaji glasa, 151-162; Rehabilitacija glasa, 163-176. Škarić, I., Varošaneć - Škarić, G. (1999). Vježbe za glas i izgovor. U *Zbornik Ustvarjalnost v logopediji*, Nova Gorica: Aktiv logopedov Severno primorske regije, Vipava: Center za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla Vojka, srt. 197-200. **Popis literature koja se preporučuje kao dopunska**

Gotaas, S., Starr, C. D. (1993). Vocal fatigue among teachers. *Folia phoniatica*, 45, 120-129. Kotby, M. N. (1995). *The Accent method of voice therapy*. San Diego: Singular Publishing Group, Inc. Rantala, L., Paavola, L., Körkkö, P., Vilkmann, E. (1998). Working-day effects on the spectral characteristics of teaching voice. *Folia phoniatica et logop.*, 50, 205-211. Rantala, L., Vilkmann, E. (1999). Relationship between subjective voice complaints and acoustic parameters in female teachers' voices. *Journal of voice*, 13, 4, 484-495. Russell,

A., oates, J., Greenwood, K. M. (1998). Prevalence of voice problems in teachers. *Journal of voice*, 12, 4, 467-479. Simberg, S., Laine, A., Sala, E., Rönnemaa, A.M. (2000). Prevalence of voice disorders among future teachers. *Journal of voice*, 14, 2, 231-235.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

ismeni ispit i usmeno izlaganje.

ORTOEPSKE VJEŽBE ***Okvirni sadržaj predmeta*** Uvježbava se pravilan izgovor segmentalnih sastavnica govora kao što su izgovor suglasnika i samoglasnika te suprasegmentalnih prozodijskih čimbenika govora. Razlučuju se pojmovi standarda, prihvaćenog izgovora (RP), razgovornoga stila, organskoga idioma. Usvaja se sustav bilježenja IPA za izgovor glasnika, fonema i alofona, prozodije i dijakritičkih znakova za hrvatski jezik. Uvježbava se izgovor riječi hrvatskoga podrijetla i posuđenica u fonetskim riječima i u povezanom govoru. Nadalje se ispituje sociofonetski odnos prema različitim naglasnim inačicama istih riječi. Također se određuje izgovorni status svakog studenta. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Svrha je vježbi da studenti upoznaju, uvježbaju i usvoje prihvaćeni izgovor hrvatskog jezika .

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava praktičnim radom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Brozović, D. (1957/58). O normiranju književnih naglasaka. *Jezik*, 6, 65-72. Landau, E., Lončarić, M., Horga, D., Škarić, I. (1999). Croatian. U *Handbook of the International Phonetic Association*, Cambridge: Cambridge University Press, 66-69. Lončarić, M. i Vukušić, S. (1998). Fonologija. U M. Lončarić (ur.), *Hrvatski jezik*, 75-90, Opole: Uniwersytet Opolski - Instytut Filologii Polskiej. Silić, J. (1997). Razgovorni stil hrvatskoga standardnog jezika. *Kolo*, 4, 483-495. Škarić, I. (1994) Hrvatski jezik danas. *Jezik*, 41, 4, 97-103. Škarić, I. (1999) Sociofonetski pristup standardnom naglašavanju. *Govor*, XV, 2, 117-137. Škarić, I. (2001). Razlikovna prozodija. *Jezik*, 48, 1, 11-19. Škavić, Đ. i Varošaneć - Škarić, G. (1999). Neke osobitosti hrvatskoga naglasnog sustava. *Govor/Speech*, VVI, 1, 25-31. Varošaneć - Škarić, G. (1995). Govorni stilovi u informativnim emisijama. *Govor/Speech*, XII, 1, 71-79. Varošaneć - Škarić, G. (2001). Poželjnost nekih kategorija izografnih naglasnih heterofona. *Govor/Speech*, XVIII, 1, 33-44. Vuletić, D. (1987). *Govorni poremećaji - Izgovor*. Zagreb: Školska knjiga

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Škarić, I. (1977/78). Pleoaje za govor organski i govor standardni. *Jezik*, 2, 33-42. Škarić, I., Babić, Z., Škavić, Đ., Varošanec, G. (1987) Silazni naglasci na nepočetnim slogovima riječi. *Govor/Speech*, 4, 2, 139-151. Škarić, I. (1991) Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, S. et al. (R. Katičić, ur.) *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb: HAZU, Globus, str. poglavlja Izgovor glasnika, 120-146, Govorni dijelovi 281-289, Intonacijska jedinica 309-315, Govorna riječ 315-327, Slog 327-337, Fonemski sloj 337-359.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Praktični rad.

DVOJEZIČNOST

Okvirni sadržaj predmeta

Određenje dvojezičnosti; povijesni pregled istraživanja dvojezičnosti; odnos i vrste individualne i društvene dvojezičnosti; dinamika dvojezičnoga razvoja (u prirodnome i institucionaliziranome kontekstu); jezična obrada kod dvojezičnih osoba; međujezični utjecaji u dvojezičnom sustavu; komunikacijska kompetencija dvojezičnih osoba; jednojezični i dvojezični modalitet; prebacivanje koda; odumiranje jezika; odnos dvojezičnosti i spoznaje; dvojezičnost i obrazovanje.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvida u temeljne procese dvojezičnoga razvoja, posebitosti lingvističke i komunikacijske kompetencije dvojezičnih osoba te temeljna pitanja dvojezičnoga obrazovanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hamers, J., Blanc, M. (2000). *Bilingualism and Bilingualism*. 2nd edition. Cambridge: CUP. Romaine, S. (1995). *Bilingualism*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishers.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bialystok, E. (2001). *Bilingualism in Development: Language, Literacy and Cognition*. Cambridge: CUP. Dewaele, J-M., Housen, A., Wei, L. (ur.) (2003). *Bilingualism: Beyond Basic Principles*. Cleeters Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd. Hakuta, K. (1986). *Mirror of Language: The Debate on*

Bilingualism. New York: Basic Books. Nicol, J. L. (ur.) (2001). *One Mind, Two Languages: Bilingual Language Processing*. Oxford: Blackwell Publishers. Časopis: *Bilingualism: Language and Cognition*.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit.